

SEANCE DU JEUDI 24 NOVEMBRE 1994
 VERGADERING VAN DONDERDAG 24 NOVEMBER 1994

SOMMAIRE:

CONGE:

Page 310.

EXCUSES:

Page 310.

COMMUNICATIONS:

Page 310.

Cour d'arbitrage.

PROPOSITION DE LOI (Prise en considération):

Page 310.

M. Stroobant et consorts. — Proposition de loi modifiant les articles 89 et 102 de la nouvelle loi communale.

QUESTIONS ORALES:

Question orale de M. Van Walleghem au ministre des Petites et Moyennes Entreprises et de l'Agriculture sur « les difficultés que continuent à rencontrer les commerçants ambulants ».

Orateurs: M. Van Walleghem, M. Bourgeois, ministre des Petites et Moyennes Entreprises et de l'Agriculture, p. 310.

Question orale de M. Hatry au ministre des Finances sur « l'information des contribuables à propos de la dette publique de la Belgique ».

Orateurs: M. Hatry, M. Maystadt, ministre des Finances, p. 311.

Question orale de M. Benker au ministre des Finances sur « l'imposition des frontaliers belges et allemands ».

Orateurs: M. Benker, M. Maystadt, ministre des Finances, p. 312.

Question orale de M. Pataer au Vice-Premier ministre et ministre des Affaires étrangères sur « la position adoptée par le Gouvernement belge au sujet des travaux préparatoires en vue du renouvellement du traité sur la non-prolifération des armes nucléaires ».

Orateurs: M. Pataer, M. Derycke, secrétaire d'Etat à la Coopération au Développement, p. 312.

Ann. parl. Sénat de Belgique - Session ordinaire 1994-1995
 Parlem. Hand. Belgische Senaat - Gewone zitting 1994-1995

INHOUDSOPGAVE:

VERLOF:

Bladzijde 310.

VERONTSCHULDIGD:

Bladzijde 310.

MEDEDELINGEN:

Bladzijde 310.

Arbitragehof.

VOORSTEL VAN WET (Inoverwegingneming):

Bladzijde 310.

De heer Stroobant c.s. — Voorstel van wet tot wijziging van de artikelen 89 en 102 van de nieuwe gemeentewet.

MONDELINGE VRAGEN:

Mondelinge vraag van de heer Van Walleghem aan de minister van de Kleine en Middelgrote Ondernemingen en Landbouw over « de blijvende problemen van de ambulante handelaars ».

Sprekers: de heer Van Walleghem, de heer Bourgeois, minister van de Kleine en Middelgrote Ondernemingen en Landbouw, blz. 310.

Mondelinge vraag van de heer Hatry aan de minister van Financiën over « de voorlichting van de belastingplichtigen met betrekking tot de Belgische staatsschuld ».

Sprekers: de heer Hatry, de heer Maystadt, minister van Financiën, blz. 311.

Mondelinge vraag van de heer Benker aan de minister van Financiën over « de wijze waarop Belgische en Duitse grensarbeiders worden belast ».

Sprekers: de heer Benker, de heer Maystadt, minister van Financiën, blz. 312.

Mondelinge vraag van de heer Pataer aan de Vice-Eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken over « de houding van de Belgische Regering in de voorbereiding van het nieuwe verdrag over de verspreiding van kernwapens ».

Sprekers: de heer Pataer, de heer Derycke, staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking, blz. 312.

Question orale de M. Vandenhautte au ministre des Affaires sociales sur « le statut des animateurs de plaines de jeux et de sports ».

Orateurs: M. Vandenhautte, Mme De Galan, ministre des Affaires sociales, p. 313.

Question orale de M. Lozie au ministre des Affaires sociales sur « l'agrément des centres d'aide aux toxicomanes ».

Orateurs: M. Lozie, Mme De Galan, ministre des Affaires sociales, p. 314.

Question orale de M. De Roo au ministre de l'Emploi et du Travail sur « l'accord interprofessionnel pour les années 1995-1996 ».

Orateurs: M. De Roo, M. Dehaene, Premier ministre, p. 315.

Question orale de Mme Van Cleuvenbergen au Premier ministre sur « la problématique des travailleurs frontaliers ».

Orateurs: Mme Van Cleuvenbergen, M. Dehaene, Premier ministre, p. 316.

Question orale de M. Van Aperen au ministre des Affaires sociales sur « l'absence de motivation du refus de demandes de reconnaissance de maladies professionnelles ».

Orateurs: M. Van Aperen, Mme De Galan, ministre des Affaires sociales, p. 316.

NOMINATION D'UN MEMBRE EFFECTIF DU COMITE PERMANENT DE CONTROLE DES SERVICES DE RENSEIGNEMENTS:

Page 317.

Résultat du scrutin, p. 321.

PRESENTATION DE TROIS CANDIDATS A UNE PLACE VACANTE DE CONSEILLER D'ETAT:

Pages 317, 321 et 324.

Résultat du scrutin, p. 321, 323 et 328.

PROJET DE LOI (Votes réservés):

Projet de loi instituant un régime communautaire d'aides à la préretraite en agriculture, p. 318.

PROJETS DE LOI (Votes):

Projet de loi portant approbation du traité d'adhésion du royaume de Norvège, de la république d'Autriche, de la république de Finlande et du royaume de Suède à l'Union européenne, des annexes, des protocoles et de l'acte final, signés à Corfou le 24 juin 1994, p. 319.

Explication de vote: *Orateur*: M. De Croo, p. 319.

Projet de loi portant approbation du Traité sur le régime « Ciel ouvert », annexes A, B, C, D, E, F, G, H, I, J, K et L, faits à Helsinki le 24 mars 1992, p. 319.

Projet de loi instituant un régime communautaire d'aides à la préretraite en agriculture, p. 320.

Projet de loi contenant le règlement définitif des budgets des services d'administration générale de l'Etat et d'organismes d'intérêt public pour l'année 1985 ou pour des années antérieures, p. 320.

Mondelinge vraag van de heer Vandenhautte aan de minister van Sociale Zaken over « het statuut van de animators van sport- en speelvelden ».

Sprekers: de heer Vandenhautte, mevrouw De Galan, minister van Sociale Zaken, blz. 313.

Mondelinge vraag van de heer Lozie aan de minister van Sociale Zaken over « de erkenning van hulpcentra voor drugverslaafden ».

Sprekers: de heer Lozie, mevrouw De Galan, minister van Sociale Zaken, blz. 314.

Mondelinge vraag van de heer De Roo aan de minister van Tewerkstelling en Arbeid over « het interprofessioneel akkoord voor de jaren 1995-1996 ».

Sprekers: de heer De Roo, de heer Dehaene, Eerste minister, blz. 315.

Mondelinge vraag van mevrouw Van Cleuvenbergen aan de Eerste minister over « de grensarbeidersproblematiek ».

Sprekers: mevrouw Van Cleuvenbergen, de heer Dehaene, Eerste minister, blz. 316.

Mondelinge vraag van de heer Van Aperen aan de minister van Sociale Zaken over « het niet-motiveren van het afwijzen van verzoekschriften inzake de erkenning van beroepsziekten ».

Sprekers: de heer Van Aperen, mevrouw De Galan, minister van Sociale Zaken, blz. 316.

BENOEMING VAN EEN VAST LID VAN HET VAST COMITE VAN TOEZICHT OP DE INLICHTINGEN-DIENSTEN:

Bladzijde 317.

Uitslag van de geheime stemming, blz. 321.

VOORDRACHT VAN DRIE KANDIDATEN VOOR EEN VACANT AMBT VAN STAATSRaad:

Bladzijden 317, 321 en 324.

Uitslag van de geheime stemming, blz. 321, 323 en 328.

ONTWERP VAN WET (Aangehouden stemmingsen):

Ontwerp van wet tot instelling van een communautaire steunregeling voor vervroegde uittreding in de landbouwsector, blz. 318.

ONTWERPEN VAN WET (Stemmingsen):

Ontwerp van wet houdende goedkeuring van het verdrag betreffende de toetreding van het koninkrijk Noorwegen, de republiek Oostenrijk, de republiek Finland en het koninkrijk Zweden tot de Europese Unie, van de bijlagen, van de protocollen en van de slotakte, ondertekend te Korfoe op 24 juni 1994, blz. 319.

Stemverklaring: *Spreker*: de heer De Croo, blz. 319.

Ontwerp van wet houdende goedkeuring van het Verdrag inzake het open luchtruim, bijlagen A, B, C, D, E, F, G, H, I, J, K en L, gedaan te Helsinki op 24 maart 1992, blz. 319.

Ontwerp van wet tot instelling van een communautaire steunregeling voor vervroegde uittreding in de landbouwsector, blz. 320.

Ontwerp van wet houdende eindregeling van de begrotingen van de diensten van algemeen bestuur van de Staat en van instellingen van openbaar nut van het jaar 1985 of voorgaande jaren, blz. 320.

Projet de loi contenant le règlement définitif des budgets des services d'administration générale de l'Etat et d'organismes d'intérêt public pour l'année 1986 ou pour des années antérieures, p. 320.

Explication de vote: *Orateur*: M. De Croo, p. 320.

MOTIONS (Votes):

Motion pure et simple déposée en conclusion de l'interpellation de M. Vermeiren au Premier ministre, développée le 10 novembre 1994, p. 322.

Motion pure et simple en conclusion de l'interpellation de M. Cuyvers au ministre des Affaires sociales, développée le 23 novembre 1994, p. 322.

Explications de votes: *Orateurs*: MM. Verreycken, Cuyvers, p. 323.

ORDRE DES TRAVAUX:

Pages 324 et 333.

INTERPELLATIONS (Discussion):

Interpellation de Mme Mayence-Goossens au ministre du Commerce extérieur, et ministre des Affaires européennes sur «le déblocage, lors du prochain Conseil européen d'Essen, des fonds inscrits au programme indicatif national pour le Rwanda».

Orateurs: Mme Mayence-Goossens, M. Pataer, M. Vandenbroucke, Vice-Premier ministre et ministre des Affaires étrangères, p. 324.

Interpellation de M. Benker au Vice-Premier ministre et ministre des Affaires étrangères sur «la situation en ex-Yougoslavie».

Orateurs: MM. Benker, Maertens, Verreycken, M. Vandenbroucke, Vice-Premier ministre et ministre des Affaires étrangères, p. 328.

PROPOSITION DE LOI (Dépôt):

Page 333.

M. Hatry. — Proposition de loi modifiant la loi du 8 décembre 1992 relative à la protection de la vie privée à l'égard des traitements de données à caractère personnel.

Ontwerp van wet houdende eindregeling van de begrotingen van de diensten van algemeen bestuur van de Staat en van instellingen van openbaar nut van het jaar 1986 of voorgaande jaren, blz. 320.

Stemverklaring: *Spreker*: de heer De Croo, blz. 320.

MOTIES (Stemmingen):

Eenvoudige motie ingediend tot besluit van de op 10 november 1994 gehouden interpellatie van de heer Vermeiren tot de Eerste minister, blz. 322.

Eenvoudige motie ingediend tot besluit van de op 23 november 1994 gehouden interpellatie van de heer Cuyvers tot de minister van Sociale Zaken, blz. 322.

Stemverklaringen: *Sprekers*: de heren Verreycken, Cuyvers, blz. 323.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN:

Bladzijden 324 en 333.

INTERPELLATIES (Bespreking):

Interpellatie van mevrouw Mayence-Goossens tot de minister van Buitenlandse Handel, en minister van Europese Zaken over «het deblokkeren, op de volgende vergadering van de Europese Raad te Essen, van de geldmiddelen opgenomen in het nationaal indicatief programma voor Ruanda».

Sprekers: mevrouw Mayence-Goossens, de heer Pataer, de heer Vandenbroucke, Vice-Eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken, blz. 324.

Interpellatie van de heer Benker tot de Vice-Eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken over «de situatie in ex-Joegoslavië».

Sprekers: de heren Benker, Maertens, Verreycken, de heer Vandenbroucke, Vice-Eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken, blz. 328.

VOORSTEL VAN WET (Indiening):

Bladzijde 333.

De heer Hatry. — Voorstel van wet tot wijziging van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens.

PRESIDENCE DE M. SWAELEN, PRESIDENT
VOORZITTERSCHAP VAN DE HEER SWAELEN, VOORZITTER

M. Péciaux, secrétaire, prend place au bureau.

De heer Péciaux, secretaris, neemt plaats aan het bureau.

Le procès-verbal de la dernière séance est déposé sur le bureau.

De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.

La séance est ouverte à 15 heures.

De vergadering wordt geopend om 15 uur.

CONGE — VERLOF

M. Diegenant, en mission à l'étranger, demande un congé.

Verlof vraagt: de heer Diegenant, met opdracht in het buitenland.

— Ce congé est accordé.

Dit verlof wordt toegestaan.

EXCUSES — VERONTSCHULDIGD

MM. Appeltans, Belot, Lahaye, pour raison de santé et De Grauwe, pour d'autres devoirs, demandent d'excuser leur absence à la réunion de ce jour.

Afwezig met bericht van verhindering: de heren Appeltans, Belot, Lahaye, om gezondheidsredenen, en De Grauwe, wegens andere plichten.

— Pris pour information.

Voor kennisgeving aangenomen.

MEDEDELINGEN — COMMUNICATIONS

Arbitragehof — Cour d'arbitrage

De Voorzitter. — Met toepassing van artikel 113 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof, geeft de griffier van het Arbitragehof kennis aan de Voorzitter van de Senaat van het arrest nr. 80/94 uitgesproken op 10 november 1994, in zake de prejudiciële vragen aangaande de artikelen 69bis, tweede lid, en 70, tweede lid, van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, gesteld door de Raad van State (rolnummers 702 en 716).

En application de l'article 113 de la loi spéciale du 6 janvier 1989 sur la Cour d'arbitrage, le greffier de la Cour d'arbitrage notifie au Président du Sénat l'arrêt n° 80/94, rendu le 10 novembre 1994, en cause des questions préjudicielles concernant les articles 69bis, alinéa 2, et 70, alinéa 2, de la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers, posées par le Conseil d'Etat (numéros du rôle 702 et 716).

— Voor kennisgeving aangenomen.

Pris pour notification.

Met toepassing van artikel 76 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof, geeft de griffier over het Arbitragehof kennis aan de Voorzitter van de Senaat van het beroep tot gedeeltelijke vernietiging van artikel 4 van het decreet van het Vlaamse Gewest van 20 april 1994 tot wijziging van het decreet van 2 juli 1981 betreffende het beheer van afvalstoffen, ingediend door de VZW Beroepsvereniging van afvalverwijderaars (rolnummer 781).

En application de l'article 76 de la loi spéciale du 6 janvier 1989 sur la Cour d'arbitrage, le greffier de la Cour d'arbitrage notifie au Président du Sénat le recours en annulation partielle de l'article 4 du décret de la Région flamande du 20 avril 1994 modifiant le décret du 2 juillet 1981 concernant la gestion des déchets, introduit par l'ASBL Union professionnelle des entreprises d'élimination de déchets (numéro du rôle 781).

— Voor kennisgeving aangenomen.

Pris pour notification.

VOORSTEL VAN WET — PROPOSITION DE LOI

Inoverwegingneming — Prise en considération

De Voorzitter. — Aan de orde is de bespreking over de inoverwegingneming van het voorstel van wet tot wijziging van de artikelen 89 en 102 van de nieuwe gemeentewet, van de heer Stroobant c.s.

L'ordre du jour appelle la discussion sur la prise en considération de la proposition de loi modifiant les articles 89 et 102 de la nouvelle loi communale, de M. Stroobant et consorts.

Vraagt iemand het woord?

Quelqu'un demande-t-il la parole?

Het voorstel van wet is dus in overweging genomen; het wordt verwezen naar de commissie voor de Binnenlandse Aangelegenheden.

La proposition de loi est donc prise en considération; elle est renvoyée à la commission de l'Intérieur.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER VAN WALLEGHEM AAN DE MINISTER VAN DE KLEINE EN MIDDELGROTE ONDERNEMINGEN EN LANDBOUW OVER «DE BLIJVENDE PROBLEMEN VAN DE AMBULANTE HANDELAARS»

QUESTION ORALE DE M. VAN WALLEGHEM AU MINISTRE DES PETITES ET MOYENNES ENTREPRISES ET DE L'AGRICULTURE SUR «LES DIFFICULTÉS QUE CONTINUENT À RENCONTRER LES COMMERÇANTS AMBULANTS»

De Voorzitter. — Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer Van Walleghem aan de minister van de Kleine en Middelgrote Ondernemingen en Landbouw over «de blijvende problemen van de ambulante handelaars».

Het woord is aan de heer Van Walleghem.

De heer Van Walleghem (VL. Bl.). — Mijnheer de Voorzitter, niettegenstaande er over de inrichting van de openbare markten een nieuwe wet verscheen in het *Belgisch Staatsblad* van 30 september 1993, ontbreken bij deze wet nog steeds de uitvoeringsbesluiten. Ik weet wel dat deze aangelegenheid behoort tot de bevoegdheid van verscheidene departementen: Middenstand, Binnenlandse Zaken en Economische Zaken, maar dit verklaart mijns inziens nog niet de tergende traagheid waarmee dit dossier behandeld wordt. Nochtans zijn er in België een goede 51 000 ambulante handelaars die op hun beurt nog eens werk bieden aan zo'n 30 000 helpers. De problemen die deze mensen plagen zijn allicht niet onbekend.

Vooreerst is er het gesjoemel met de leurkaarten. Ik citeer hier de heer Jean Wauthy, voorzitter van de Federatie van ambulante handelaars: «De kaarten worden aan eender wie gegeven. Ook aan de massa's vreemdelingen die hier pas aanbeland zijn. Daar waar er theoretisch de vereiste is om vijf jaar in België te verblijven alvorens men een leurkaart kan bekomen.»

Andere problemen zijn de willekeurige plaatsaanwijzing door de marktmeester, wat vaak met vriendjespolitiek te maken heeft, en de totale wildgroei in de prijzen van de standplaatsen. Zo kan een prijs voor een standplaats in Vlaanderen tot 1 000 frank de strekkende meter bedragen terwijl de prijs in Wallonië meestal slechts 200 frank is.

Dat dergelijke problemen nu veelal tot de uitsluitende bevoegdheid van de plaatselijke overheden behoren, maakt de zaken er alleen nog ingewikkelder op.

Mijnheer de minister, u zult wel begrijpen dat de ambulante handelaars niet gelukkig zijn met de huidige toestand en dat ze dringend een wettelijke regeling van deze chaotische toestand verwachten.

Graag kreeg ik antwoord op de volgende vragen. Wanneer worden de uitvoeringsbesluiten van de wet verschenen in het *Belgisch Staatsblad* van 30 september 1993 gepubliceerd? Welke maatregelen denkt u intussen te treffen om aan de aangehaalde mistoestanden, in het bijzonder met betrekking tot de problemen met het uitreiken van leurkaarten, een einde te maken?

De Voorzitter. — Het woord is aan minister Bourgeois.

De heer Bourgeois, minister van de Kleine en Middelgrote Ondernemingen en Landbouw. — Mijnheer de Voorzitter, de problemen die de heer Van Walleghem schetste zijn mij niet onbekend. Ik weet dat er heel wat discussie is over de nieuwe wetgeving betreffende de ambulante handelaars en de markten. Er werden acht uitvoeringsbesluiten voor advies aan de Raad van State voorgelegd. Wij zijn inmiddels reeds in het bezit van deze adviezen en de administratie doet de nodige aanpassingen. Voor twee uitvoeringsbesluiten betreffende de organisatie van de openbare markten wacht ik nog op het akkoord van mijn collega van Binnenlandse Zaken. Die besluiten werden nog niet aan de Raad van State voorgelegd. Ik kan dus onmogelijk bepalen op welke datum de wet van 25 juni 1993, verschenen in het *Belgisch Staatsblad* van 30 september 1993, in werking zal treden.

De minister van Binnenlandse Zaken heeft mij gisteren meegedeeld dat hij zijn administratie heeft verzocht spoedig tot een besluit te komen in verband met mijn vraag om advies.

Machtigingen tot het uitoefenen van een ambulante activiteit worden toegekend op grond van wettelijke en reglementaire bepalingen. Ik benadruk dan ook dat mijn administratie aangaande het toekennen van die machtigingen strikt alle regels en voorschriften naleeft.

Krachtens artikel 5 van de wet van 13 augustus 1986 kan een onderdaan van een vreemde Staat, andere dan de EG-landen of de landen waarmee België een internationale overeenkomst of verdrag gesloten heeft, slechts een leurkaart bekomen indien aangetoond wordt dat hij of zij gedurende 10 jaar — dus niet gedurende 5 jaar — in België verbleven heeft. Mijns inziens is de norm van 10 jaar ruimschoots voldoende en zal deze bepaling niet veranderd worden wanneer de nieuwe wet van kracht wordt.

Plaatsaanwijzingen op openbare markten — en daar gaan de meeste discussies over — behoren volgens de wet van 13 augustus 1986 tot de bevoegdheid van de gemeentelijke overheden. Mijn administratie heeft tot nu toe aangaande deze materie geen enkele bevoegdheid. Volgens de nieuwe wet en de nieuwe koninklijke besluiten zal voor de toewijzing van standplaatsen een nieuwe reglementering van toepassing zijn.

Standplaatsen zullen worden toegewezen ofwel bij aanbesteding, waarbij de uitvoering van die beslissing in handen ligt van de burgemeester of van hem die met het marktbeheer is belast, ofwel in de chronologische volgorde waarin de aanvragen binnenkomen, die schriftelijk moeten worden gericht aan het gemeentebestuur of aan de persoon die met de toewijzing belast is. Er zal ook worden bepaald aan welke personen de standplaatsen kunnen worden toegewezen en door wie ze kunnen worden ingenomen.

Bij de bespreking van deze wetgeving in de commissie heb ik er steeds op gewezen dat ik in deze aangelegenheid de gemeentelijke autonomie zoveel mogelijk wil respecteren. Ik wens er ook met nadruk op te wijzen dat mijn administratie strikt alle regels en voorschriften volgt betreffende het toekennen van leurkaarten. Het is echter aan de gemeentelijke overheden en de marktmeester om te controleren of er zich op de markt al dan niet handelaars zonder leurkaart bevinden.

Niettegenstaande dit alles voorziet de nieuwe wet in bijkomende controlemogelijkheden. Zo zal een marktregister moeten worden bijgehouden waardoor de identificatie makkelijker verloopt. Daarnaast zijn er strafmaatregelen uitgewerkt voor de marktbeheerders die zich niet houden aan de voorschriften van de wet. Dat was tot nu toe niet het geval.

Wat de prijzen van de standplaatsen op openbare markten betreft, is het niet de bedoeling vaste prijzen te bepalen voor heel het land. Dat zou immers tegenstrijdig zijn met de idee van aanbesteding. Dit moet een gemeentelijke verantwoordelijkheid blijven.

Zoals reeds vermeld, is het mij onmogelijk een datum vast te stellen voor het van kracht worden van de nieuwe wet. Ik hoop dat dit spoedig gebeurt, maar zonder het akkoord van collega's en adviezen die wettelijk moeten worden gevraagd zowel aan mijn collega's als aan de Raad van State, kan ik ter zake niets ondernemen.

De Voorzitter. — Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

QUESTION ORALE DE M. HATRY AU MINISTRE DES FINANCES SUR «L'INFORMATION DES CONTRIBUABLES À PROPOS DE LA DETTE PUBLIQUE DE LA BELGIQUE»

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER HATRY AAN DE MINISTER VAN FINANCIËN OVER «DE VOORLICHTING VAN DE BELASTINGPLICHTIGEN MET BETREKKING TOT DE BELGISCHE STAATSSCHULD»

M. le Président. — L'ordre du jour appelle la question orale de M. Hatry au ministre des Finances sur «l'information des contribuables à propos de la dette publique de la Belgique».

La parole est à M. Hatry.

M. Hatry (PRL). — Monsieur le Président, je souhaite illustrer mes propos par une photo que j'ai prise en août dernier à New York. Je me permettrai donc de la montrer à l'assemblée en développant ma question orale. (M. Hatry montre une photo du haut de la tribune.)

Les soucis que devrait provoquer auprès de tous les contribuables belges l'endettement des pouvoirs publics ne sont pas suffisamment répercutés auprès du grand public.

A New York, près de Times Square, un panneau doté d'un affichage électronique publie, d'instant en instant, le niveau de la dette nationale des États-Unis, ainsi que la part de chaque famille américaine dans cette dette, l'augmentation de la dette nationale par seconde et le coût de l'intérêt payé sur cette dette au cours de la dernière année écoulée.

Le ministre n'estime-t-il pas que, pour que nos concitoyens soient attentifs à ce type de problème, qui rend d'ailleurs hautement vulnérables tout le relatif rétablissement économique du pays ainsi que les efforts du ministère — auquel je rends hommage — pour une bonne gestion de la dette, de même que nos perspectives d'entrée dans la troisième phase de l'Union économique et monétaire, une telle formule devrait être appliquée à la Belgique, par exemple, par un affichage à Bruxelles, dans un endroit de grande visibilité?

M. le Président. — La parole est à M. Maystadt, ministre.

M. Maystadt, ministre des Finances. — Monsieur le Président, permettez-moi tout d'abord de dire mon admiration pour les talents photographiques de M. Hatry.

Cela dit, à ma connaissance, le panneau photographié par l'honorable membre n'est pas une initiative du gouvernement américain. Cela ne participe pas à la politique d'information que le Trésor américain s'efforce de mener à l'égard du public.

Comme M. Hatry, j'estime essentiel d'informer le mieux possible les citoyens et de les responsabiliser par rapport à ce problème. Mon département a d'ailleurs publié voici quelques mois une brochure tendant à sensibiliser le public à l'importance de notre dette et aux problèmes que cela peut poser pour l'avenir. J'ai bien l'intention de poursuivre cette politique d'information, mais sans verser dans l'anecdote ou l'émotionnel.

M. le Président — L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

QUESTION ORALE DE M. BENKER AU MINISTRE DES FINANCES SUR «L'IMPOSITION DES FRONTALIERS BELGES ET ALLEMANDS»

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER BENKER AAN DE MINISTER VAN FINANCIËN OVER «DE WIJZE WAAROP BELGISCHE EN DUITSE GRENSARBEIDERS WORDEN BELAST»

M. le Président. — L'ordre du jour appelle la question orale de M. Benker au ministre des Finances sur «l'imposition des frontaliers belges et allemands».

La parole est à M. Benker.

Herr Benker (Ecolo). — Sehr geehrter Herr Präsident, seit langem betrifft das Problem der Doppelbesteuerung der Grenzgänger zwischen Belgien und Deutschland nicht nur diese Personen selbst, sondern auch die Grenzgemeinden in denen diese ihren Wohnsitz haben. Am 31. April 1994 haben Sie sich, Herr Minister, mit den Vertretern einer Interessengemeinschaft deutscher und belgischer Grenzgänger getroffen, um die Probleme der Doppelbesteuerung zu besprechen.

Die Interessengemeinschaft hat Ihnen einige Vorschläge gemacht, die gleichfalls den deutschen Behörden mitgeteilt wurden. Es scheint, daß die deutsche Verwaltung Gegenvorschläge gemacht habe und sich mit ihren belgischen Ansprechpartnern konzertieren wolle.

Deswegen meine zwei Fragen an Sie, Herr Minister.

Erstens, welche Vorschläge wurden von beiden Seiten, also von belgischer und deutscher Seite vorgelegt?

Zweitens, glauben Sie nicht, Herr Minister, daß es günstiger wäre um eine gerechte Lösung für alle zu erzielen, sowohl mit den betroffenen Gemeindeverantwortlichen zu sprechen als auch mit den Vertretern der Grenzgängerinteressengemeinschaft, bevor eine endgültige Entscheidung getroffen wird?

M. le Président. — La parole est à M. Maystadt, ministre.

M. Maystadt, ministre des Finances. — Monsieur le Président, je dois d'abord préciser que selon les informations les plus récentes dont je dispose, l'administration des Contributions directes n'a pas encore reçu, à ce jour, de la part de la république fédérale d'Allemagne, le contre-projet de convention préventive de la double imposition que la délégation allemande avait promis officieusement de nous soumettre prochainement. Nous n'avons par ailleurs toujours pas reçu de proposition précise pour la reprise des pourparlers engagés à Bruxelles en juin 1993.

Hier soir, j'ai cependant eu l'occasion de rencontrer l'ambassadeur de la république fédérale d'Allemagne qui m'a confirmé que la réponse des autorités allemandes n'était effectivement pas encore arrivée. Il m'a par ailleurs promis d'intervenir auprès desdites autorités pour que la réponse annoncée nous parvienne le plus rapidement possible.

En ce qui concerne les problèmes financiers des communes frontalières belges dus à l'effet indirect de certaines dispositions de la convention fiscale belgo-allemande du 11 avril 1967, je tiens à vous signaler, monsieur Hatry, qu'en avril 1994, j'ai demandé expressément à mon collègue allemand, M. Waigel, de bien vouloir y sensibiliser les fonctionnaires allemands chargés de préparer la renégociation de la convention précitée.

A mon avis, la meilleure solution consisterait à abroger le régime conventionnel spécifique frontalier à la double condition que l'Allemagne supprime toute discrimination et fasse bénéficier les travailleurs concernés des réductions d'impôt liées à leur situation personnelle et familiale et qu'elle ristourne à la Belgique une partie des recettes fiscales supplémentaires que ce système engendrerait, ce qui permettrait notamment d'accorder une compensation financière aux communes frontalières belges.

Cependant, il va de soi que la conclusion d'une convention bilatérale nécessite l'accord des deux parties et il n'est évidemment pas sûr que cette solution sera acceptée par la délégation allemande.

En ce qui concerne votre dernière question, je souligne que les services spécialisés de l'administration des Contributions directes ont déjà eu l'occasion, dans le passé, d'examiner à de nombreuses reprises et de manière attentive les revendications des communes concernées. Moi-même, j'ai déjà rencontré sur place les représentants des communes et des associations de travailleurs frontaliers et je suis bien entendu disposé à participer à une nouvelle rencontre lorsque celle-ci s'avérera opportune.

M. le Président. — La parole est à M. Benker pour une réplique.

M. Benker (Ecolo). — Monsieur le Président, je remercie le ministre pour sa réponse.

M. le Président — L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER PATAER AAN DE VICE-EERSTE MINISTER EN MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN OVER «DE HOUDING VAN DE BELGISCHE REGERING IN DE VOORBEREIDING VAN HET NIEUWE VERDRAG OVER DE VERSPREIDING VAN KERNWAPENS»

QUESTION ORALE DE M. PATAER AU VICE-PREMIER MINISTRE ET MINISTRE DES AFFAIRES ÉTRANGÈRES SUR «LA POSITION ADOPTÉE PAR LE GOUVERNEMENT BELGE AU SUJET DES TRAVAUX PRÉPARATOIRES EN VUE DU RENOUELEMENT DU TRAITE SUR LA NON-PROLIFÉRATION DES ARMES NUCLEAIRES»

De Voorzitter. — Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer Pataer aan de Vice-Eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken over «de houding van de Belgische Regering in de voorbereiding van het nieuwe verdrag over de verspreiding van kernwapens».

Het woord is aan de heer Pataer.

De heer Pataer (SP). — Mijnheer de Voorzitter, in de loop van 1995 loopt het huidige verdrag over de verspreiding van kernwapens ten einde. De voorbereidende onderhandelingen voor een eventuele hernieuwing van dit verdrag zijn volop bezig.

Vanuit verschillende landen wordt ervoor geijverd het bestaande partiële kernstopverdrag om te vormen tot een algemeen kernstopverdrag. Sinds augustus 1993 wordt er ook op niveau van de Verenigde Naties onderhandeld om te komen tot een globaal kernstopverdrag.

Wij hadden graag vernomen welk standpunt België in de voorbereidende werkgroepvergaderingen inneemt en of er concreet steun wordt gegeven door België en/of door de Europese Unie aan een recent voorstel van resolutie dat aan de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties werd voorgelegd om het partiële kernstopverdrag van 1963 zo vlug mogelijk om te zetten in een algemeen kernstopverdrag.

De Voorzitter. — Het woord is aan staatssecretaris Derycke, die antwoordt namens de Vice-Eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken.

De heer Derycke, staatssecretaris voor Ontwikkelings-samenwerking, toegevoegd aan de minister van Buitenlandse Zaken. — Mijnheer de Voorzitter, het antwoord van de minister van Buitenlandse Zaken op de vraag van de heer Pataer kan worden opgesplitst in twee delen.

Ten eerste verklaart de minister dat België uiteraard voorstander is van een internationaal verdrag dat alle kernproeven zou verbieden. Ons land heeft deelgenomen aan de voorbereidende werkzaamheden, die zich afspeelden in twee werkgroepen: de eerste voor de verificatie, en de tweede over institutionele en juridische kwesties. België is voorstander van een dubbel systeem van verificatie, namelijk door seismische registratie en door radioactieve metingen.

Ten tweede deelt de minister mee dat de VN-resolutie L 22 waarvan sprake door België en door alle andere lidstaten van de Europese Unie bij consensus werd aanvaard op 17 november jongstleden.

De Voorzitter. — Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

QUESTION ORALE DE M. VANDENHAUTE AU MINISTRE DES AFFAIRES SOCIALES SUR «LE STATUT DES ANIMATEURS DE PLAINES DE JEUX ET DE SPORTS»

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER VANDENHAUTE AAN DE MINISTER VAN SOCIALE ZAKEN OVER «HET STATUUT VAN DE ANIMATEURS VAN SPORT- EN SPEELVELDEN»

M. le Président. — L'ordre du jour appelle la question orale de M. Vandenhaute au ministre des Affaires sociales sur «le statut des animateurs de plaines de jeux et de sports».

La parole est à M. Vandenhaute.

M. Vandenhaute (PRL). — Monsieur le Président, chaque année, des centaines de gestionnaires de plaines de jeux et de sports érigées en ASBL sont confrontés au même problème.

En effet, suivant la loi du 27 juin 1969 et l'arrêté royal du 28 novembre 1969, les employeurs de plaines de jeux ou de stages de sports ne doivent pas payer de cotisations pour les animateurs quels qu'ils soient — étudiants, chômeurs, employés, etc. — s'ils sont engagés pendant la période de juillet à fin septembre, considérée comme les vacances scolaires.

Or, les vacances de Toussaint, Noël, carnaval et Pâques ne sont plus considérées comme «scolaires». J'aimerais savoir pour quelles raisons on a décidé de manière arbitraire de modifier cette

qualification. Désormais, les gestionnaires doivent payer les charges ONSS, ce que beaucoup d'ASBL ne font pas puisque cela mettrait en péril leur relatif équilibre budgétaire.

A Courtrai, plusieurs dossiers sont entre les mains des tribunaux parce que des employeurs refusent de payer l'ONSS, prétextant que les vacances de Pâques doivent être considérées comme des «vacances scolaires». Ils pourraient, à l'avenir, faire cas de jurisprudence.

Dès lors, les choses étant ce qu'elles sont, pourquoi ne pas abroger la loi du 27 juin 1969, ce qui contribuerait au travail inestimable, réalisé et à réaliser par les ASBL socio-culturelles et sportives?

M. le Président. — La parole est à Mme De Galan, ministre.

Mme De Galan, ministre des Affaires sociales. — Monsieur le Président, je comprends parfaitement les soucis de M. Vandenhaute qui, en sa qualité de bourgmestre d'une commune de l'agglomération de Bruxelles, se trouve confronté aux problèmes relatifs à l'organisation des plaines de jeux.

Il convient, pour lui apporter une réponse claire, de distinguer deux catégories de personnes.

La première catégorie est visée par l'article 17 de l'arrêté royal du 28 novembre 1969. Les personnes engagées par des organisations reconnues par les Communautés dans le cadre des actions socio-culturelles ou sportives, comme animateurs ou moniteurs, peuvent travailler pendant les vacances scolaires à concurrence de vingt-cinq jours maximum par an. Dans ce cas, elles bénéficient de l'exemption de cotisations de sécurité sociale.

Par vacances scolaires, on entend, dans ce cas précis, les vacances de Toussaint, Noël, carnaval, Pâques et les grandes vacances d'été.

Le statut de ces personnes peut être celui de chômeur, employé, étudiant...

La seconde catégorie concerne les seuls étudiants. Tous les étudiants, quelle que soit l'activité qu'ils exercent, sont dispensés du versement des cotisations sociales pour autant qu'ils n'aient presté qu'un mois de travail au cours des grandes vacances — juillet, août, septembre —, à la condition que l'activité en cause ait été exercée dans le cadre d'un contrat d'occupation d'étudiant.

Si l'étudiant concerné a travaillé, dans le cadre d'un contrat d'étudiant, pendant les vacances de Noël et/ou de Pâques qui précèdent les grandes vacances dans le courant desquelles il travaille un mois, il sera néanmoins dispensé des cotisations de sécurité sociale, pour autant qu'il s'agisse du même employeur. Donc, si un étudiant travaille un mois pour une ASBL pendant les grandes vacances alors qu'il a déjà travaillé pour la même association à Pâques ou à Noël, il est quand même dispensé du paiement des cotisations.

J'attire l'attention de l'honorable membre sur le problème que posent, de façon générale, les exemptions de cotisations sociales. Dans les remous que soulève l'application du plan global et de l'accord interprofessionnel, le rôle de promoteur de l'emploi que l'on fait jouer à la sécurité sociale, alors que le financement de celle-ci est encore quasi exclusivement basé sur les salaires, pose évidemment problème. Dès l'instant où l'on vous exempte du versement des cotisations sociales, c'est une autre branche de l'ONSS — voire la même — ou un autre régime qui sont préjudiciés.

Avant de conclure, j'ajoute que dès le moment où il s'agit d'une règle dérogatoire au droit commun — puisque la cotisation est due —, celle-ci est de stricte application. Les services de l'ONSS sont donc obligés d'appliquer la loi en ce sens étant donné que les exemptions sont limitatives et de stricte interprétation.

Néanmoins, en accord avec les Communautés et les Régions, il est important d'agir en faveur des jeunes qui travaillent et des organisations qui les emploient, sans toutefois opter pour un système classique d'exemption généralisée. En effet, dans un tel cas, la sécurité sociale ne serait plus perceptible que dans le cadre d'un plan alternatif dont le Gouvernement en place ne veut pas pour le moment.

M. le Président. — La parole est à M. Vandenhoute pour une réplique.

M. Vandenhoute (PRL). — Monsieur le Président, je remercie Mme la ministre pour toutes ces explications. Il est évident qu'elle n'a pas tort quant au fond. Sur la forme, la question valait la peine d'être posée étant donné que plusieurs responsables d'ASBL nous sollicitent en ce sens. Comme d'habitude, la réponse de Mme la ministre a été extrêmement claire et précise.

M. le Président. — L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER LOZIE AAN DE MINISTER VAN SOCIALE ZAKEN OVER «DE ERKENNING VAN HULPCENTRA VOOR DRUGSVERSLAAFDEN»

QUESTION ORALE DE M. LOZIE AU MINISTRE DES AFFAIRES SOCIALES SUR «L'AGREMENT DES CENTRES D'AIDE AUX TOXICOMANES»

De Voorzitter. — Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer Lozie aan de minister van Sociale Zaken over «de erkenning van hulpcentra voor drugsverslaafden».

Het woord is aan de heer Lozie.

De heer Lozie (Agalev). — Mijnheer de Voorzitter, in Vlaanderen heeft De Sleutel een netwerk uitgebouwd van ambulante centra, crisiscentra en therapeutische gemeenschappen voor drugsverslaafden. In 1994 zullen deze centra 1 500 drugsverslaafden behandeld hebben, waarvan 800 — ongeveer 53 pct. — zonder reguliere subsidies.

Vandaag heeft De Sleutel alleen reeds acht aanvragen ter behandeling bij het RIZIV. Sommige dossiers slepen reeds sedert jaren aan.

Kan de minister mij verklaren waarom deze dossiers nog niet door het RIZIV zijn behandeld en waarom de erkenning uitblijft?

Kan de minister mij meedelen of er, buiten De Sleutel, nog andere hulpcentra voor drugsverslaafden een aanvraag hebben ingediend en of die eveneens nog wachten op erkenning?

Kan de minister mij meedelen hoeveel centra voor behandeling van drugsverslaafden vandaag reeds een RIZIV-erkenning hebben en welke instellingen sinds 1992 een erkenning hebben bekomen?

Kan de minister mij meedelen welke maatregelen zij zal nemen opdat de erkenning van hulpverleningscentra voor drugsverslaafden in de toekomst een vlotter verloop zou kennen zodat een effectieve hulpverlening snel verder kan worden uitgebouwd?

De Voorzitter. — Het woord is aan minister De Galan.

Mevrouw De Galan, minister van Sociale Zaken. — Mijnheer de Voorzitter, het antwoord op deze vraag zal langer uitvallen dan dit op de vorige vraag omdat ik bijzonder veel belang hecht aan deze materie.

Ik dank de heer Lozie voor de gelegenheid die hij mij biedt, uitgaande van een bijzonder geval, om de problematiek van de drugsverslaving te benadrukken, inzonderheid de bijstand, de verzorging en de behandeling.

Talrijke leden van deze vergadering weten welk belang ik hecht aan een meer menselijke en humanistische benadering van deze echte plaag van onze moderne samenleving.

Ik kan de heer Lozie mededelen dat de toestand van de VZW «De Sleutel» mij welbekend is. De directeur-generaal van die VZW heeft mij daarover in het begin van deze maand een omstandige brief toegezonden en mijn vertegenwoordiger in de Nationale Commissie voor evaluatie en begeleiding, die bij het Vast Secretariaat van het Preventiebeleid is opgericht, zit er naast een lid van deze vereniging. Deze commissie vergadert thans wekelijks.

De VZW «De Sleutel-Provinciaal der Broeders van Liefde» is strikt genomen geen netwerk, wanneer men de werking ervan vergelijkt met wat te Charleroi, Brussel of Gent wordt gedaan. Het gaat om een VZW die allerlei projecten opzet voor bijstand aan en verzorging van drugsgebruikers zoals een crisiscentrum, dagcentra voor ambulante verzorging en twee behandelingsgemeenschappen. Het medisch-sociaal project van elke eenheid draait bijna uitsluitend om lichamelijke ontwenning — soms voor een eerste en korte periode van ongeveer 14 dagen — door middel van substitutiemiddelen of geneesmiddelen.

In 1993 heeft het RIZIV een ambulant centrum De Sleutel te Antwerpen erkend in het kader van de sector «revalidatie». Dank zij deze erkenning beschikt het Antwerpse project over een uitgavenbudget van 25 miljoen frank voor een opvangcapaciteit van zowat 150 patiënten per jaar.

In 1983 had het RIZIV een crisiscentrum te Merelbeke erkend, dat toen «De Ark» heette en dat thans onder de naam «De Sleutel» een crisiscentrum in Merelbeke en een behandelingsgemeenschap in Sint-Martens-Latem telt. Het gaat hier om een overeenkomst voor een bedrag van 57,5 miljoen frank voor 27 plaatsen.

Ik wil niet uitweiden over de situatie van deze VZW in de gehele sector revalidatie, die 468 miljoen frank voor 15 centra heeft vrijgemaakt, maar wil toch vermelden dat De Sleutel voor deze twee centra 17 pct. van het budget van de sector ontvangt.

Tussen mei 1993 en heden heeft De Sleutel inderdaad zes nieuwe aanvragen om erkenning, één aanvraag om verlenging en één aanvraag om uitbreiding ingediend. Deze dossiers hebben betrekking op de steden Merelbeke — met twee centra —, Gent, Brugge, Mechelen, Antwerpen, Leuven, Hasselt en Brussel. Deze aanvragen gaan uit van dezelfde therapeutische logica. Elk van deze aanvragen wordt thans in een of andere fase door het RIZIV onderzocht.

Elk dossier wordt door het college van geneesheren-directeurs onderzocht, zowel principieel als inhoudelijk, op het vlak van de wetenschappelijke begeleiding en van de financiële haalbaarheid. Over iedere overeenkomst wordt vervolgens onderhandeld om het aspect revalidatie duidelijk af te bakenen. Het college brengt een advies uit ter attentie van het beheerscomité, dat de beslissing neemt.

De directeur-generaal van de geneeskundige verzorging heeft mij medegedeeld dat, voor zover hem bekend, elke aanvraag die voldoet aan het algemeen therapeutisch principe van revalidatie, wordt ingewilligd. Voor nieuwe aanvragen duurt de procedure van onderzoek en onderhandeling één jaar.

Het RIZIV moet daarenboven rekening houden met de noodzakelijke organisatie van de grootst mogelijke verscheidenheid in het verzorgingsaanbod. Om deze reden heeft de erkenning van het Antwerps ambulant centrum De Sleutel door het rijksinstituut enige tijd gevraagd omdat er sedert 1986 reeds een gelijkaardig initiatief, dat te Antwerpen bestond, was erkend.

Hetzelfde probleem zal onvermijdelijk rijzen met de aanvragen van de VZW voor Brugge, Leuven en Gent. In het kader van het hoofdstuk «Gemeentelijke Tewerkstelling voor de opvang van verslaafden» van het globaal plan, hebben de steden Gent, Oostende, Brugge en Blankenberge immers elk een dossier ingediend.

Er werd beslist om de aanvragen voor de drie Westvlaamse steden binnen een provinciaal organisatieschema te onderzoeken. De gouverneur heeft immers dit coördinatie-initiatief genomen, waarbij ook een aanvraag van De Sleutel zal worden onderzocht. Deze verduidelijking is van belang omdat het RIZIV geen projecten voor bijstand en verzorging met hoofdzakelijk sociologische doelstellingen zoals de «daling van de criminaliteit» erkend.

Alvorens het technisch gedeelte van mijn antwoord af te ronden, wil ik nog verwijzen naar een algemene budgettaire overweging. Zoals bekend heeft de wildgroei van de uitgaven van de sector revalidatie de Regering ertoe aangezet een overgangsmoratorium van zes maanden in te roepen, dat op 31 december 1994 afloopt. Ik heb gevraagd om in die periode nieuwe voorstellen van maatregelen voor een betere programmatie te onderzoeken.

Wat het aspect verslaving betreft, wordt in de revalidatie-overeenkomsten van het RIZIV bepaald dat 100 pct. van het oorspronkelijk budget wordt gedekt indien het centrum een bezettingsgraad van ten minste 90 pct. kan bewijzen. Enkel de sociaal verzekerde drugsgebruikers worden hiervoor in aanmerking genomen. Dit is de reden waarom voor een soms aanzienlijk aantal patiënten geen subsidie wordt toegekend.

Na controle boekt het RIZIV een theoretisch jaarsaldo van zowat 150 miljoen frank, dat niet wordt besteed. Het gaat hier om een theoretisch saldo omdat het globaal wordt beschouwd in de totale revalidatie-uitgaven. Ik onderzoek thans concrete mogelijkheden om dit totaal voorzien budget te investeren in een gediversifieerd en doeltreffend verzorgingsbeleid.

Naast de erkenning van de aanvragen die thans worden onderzocht — en waarvoor het moratorium niet geldt —, ben ik van plan: de financiering per bed aan te passen aan het reëel beheer van de centra, door bijvoorbeeld een forfaitaire financiering voor de globale jaarlijkse activiteit toe te passen; de OCMW's te betrekken bij de bestaande overeenkomsten, om de uitgaven te kunnen dekken voor de drugsgebruikers die niet sociaal verzekerd zijn; de bestaande overeenkomsten aan te passen om beter rekening te kunnen houden met de echte behoeften van de verslaafden, dus nieuwe therapeutische formules; eindelijk een deel van de beschikbare budgetten vrij te maken voor het ondersteunen van nieuwe experimenten inzake verzorging en sanitaire contacten.

Sinds 1992 heeft het RIZIV drie aanvragen erkend: Ellipse in Carnières, De Kien in Oosterzele en De Sleutel in Antwerpen. Acht aanvragen worden nog onderzocht. Het is altijd mijn bedoeling geweest te zorgen voor een zo groot mogelijk aanbod om voor de mensen die lijden op korte termijn een oplossing te vinden.

Mijnheer de Voorzitter, ik rond af en zal de rest van mijn antwoord schriftelijk aan de heer Lozie doorgeven, want ik merk dat de Eerste minister een beetje bezorgd is over de duur van mijn antwoord.

De heer Dehaene, Eerste minister. — Ik ben voorstander van de eerbiediging van het Reglement!

De Voorzitter. — Wij noteren de grote eerbied van de Premier voor het Reglement van de Senaat.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER DE ROO AAN DE MINISTER VAN TEWERKSTELLING EN ARBEID OVER « HET INTERPROFESSIONEEL AKKOORD VOOR DE JAREN 1995-1996 »

QUESTION ORALE DE M. DE ROO AU MINISTRE DE L'EMPLOI ET DU TRAVAIL SUR « L'ACCORD INTERPROFESSIONNEL POUR LES ANNEES 1995-1996 »

De Voorzitter. — Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer De Roo aan de minister van Tewerkstelling en Arbeid over « het interprofessioneel akkoord voor de jaren 1995-1996 ».

Het woord is aan de heer De Roo.

De heer De Roo (CVP). — Mijnheer de Voorzitter, de sociale gesprekspartners hebben na lang beraad overeenstemming bereikt over het nieuwe kader waarbinnen de komende twee jaar in de sectoren en bedrijven sociale onderhandelingen zullen worden gevoerd. Alle aandacht en inspanningen worden toegespitst op de bevordering van de werkgelegenheid.

Welke concrete voorstellen bevat dit nieuwe interprofessioneel akkoord?

In hoeverre stemt de inhoud van dit akkoord overeen met de denkpiste van een nieuw banenplan die de minister vorige week heeft gelanceerd?

Ann. parl. Sénat de Belgique - Session ordinaire 1994-1995
Parlem. Hand. Belgische Senaat - Gewone zitting 1994-1995

Bevat het akkoord ramingen over de verwachte tewerkstellingseffecten of over de kostprijs van de maatregelen? Hoe zullen de maatregelen gefinancierd worden?

Kan de minister akkoord gaan met de inhoud van dit interprofessioneel akkoord en meent zij dat dit voldoende aanzetten bevat om de tewerkstelling effectief te bevorderen?

Gaat de Regering zelf ook nog initiatieven nemen of wacht zij de resultaten af van het interprofessioneel akkoord en de concrete uitvoering ervan?

De Voorzitter. — Het woord is aan de Eerste minister die antwoordt namens de minister van Tewerkstelling en Arbeid.

De heer Dehaene, Eerste minister. — Mijnheer de Voorzitter, het interprofessioneel akkoord dat werd gesloten bestaat eigenlijk uit drie grote delen: ten eerste, een verlenging van het bestaande akkoord; ten tweede, een akkoord om de sectoren aan te moedigen voor tewerkstelling te zorgen, met een zekere vermindering van de patronale bijdragen indien er bijkomende tewerkstelling wordt georganiseerd, en, ten derde, suggesties voor de opvolging van het jongerenbanenplan.

Het is op zich reeds een positief element dat er een interprofessioneel akkoord is.

In het huidige klimaat van heropleving is dit de beste dienst die men de economie kan bewijzen. Het is ook een goede zaak voor de sociale gesprekspartners en dat het akkoord op tewerkstelling is toegespitst, betekent een versterking van de regeringspolitiek.

Ik ga nu in op een aantal concrete vragen. De suggesties voor de opvolging van het jongerenbanenplan liggen grotendeels in de lijn van de voorstellen die de minister van Tewerkstelling en Arbeid vorige week deed. Gelukkig hebben de sociale gesprekspartners niet de fout gemaakt te becijferen hoeveel banen die opvolging kan opleveren. Ook de budgettaire kosten hebben ze niet berekend en als ik het goed heb begrepen, zijn ze van oordeel dat het niets kost. Op dit punt verschil ik wel grondig met hen van mening. De Voorzitter van het ACV verklaarde dat de nieuwe plannen niets kosten, omdat ze met hun geld worden betaald. Ik zou daaruit kunnen afleiden dat in het vervolg de sociale gesprekspartners volledig zelf de sociale zekerheid zullen financieren. Dan zou het sociaal akkoord zeer positief zijn voor de werking van de Regering en zou mij het leven zeer vergemakkelijken. Ik vrees echter dat mijn conclusie iets te optimistisch is.

Ik ben het er ook niet mee eens wanneer men beweert dat dit akkoord niets kost. Wij zijn trouwens met de sociale gesprekspartners overeengekomen het budgettaire aspect ernstig te bestuderen. In de Regering was afgesproken dat geen beslissingen zouden worden genomen vooraleer de sociale partners met elkaar overleg hadden gepleegd. Wij hebben hen trouwens ook duidelijk gemaakt dat een akkoord niet noodzakelijk door de Regering te nemen of te laten is. Hun overleg zou de basis vormen voor onderhandelingen met de Regering, niet meer of niet minder. De gevolgen op het budgettaire vlak van het akkoord zullen dus nu worden bestudeerd en maandag zal er opnieuw met de sociale gesprekspartners worden onderhandeld. (Applaus.)

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer De Roo voor een repliek.

De heer De Roo (CVP). — Mijnheer de Voorzitter, ik dank de Eerste minister voor zijn antwoord.

Mijnheer de Eerste minister, ik wens niet vooruit te lopen op de onderhandelingen met de sociale gesprekspartners, maar ik wil toch nog twee concrete vragen stellen. De belangrijke vermindering van de patronale bijdragen bij het in dienst nemen van langdurig werklozen, meer bepaald personen die langer dan één jaar werkloos zijn, blijkt essentieel.

Ik meen evenwel te weten dat er ook ergens wordt gesproken over een belangrijke vermindering van werknemersbijdragen. Wat is uw oordeel daarover?

Zullen de voordelen van het interprofessioneel akkoord gecumuleerd kunnen worden met bestaande federale of gewestelijke tewerkstellingsmaatregelen die noch door de sociale programmawet noch door wettelijke maatregelen worden afgeschaft?

De Voorzitter. — Het woord is aan de Eerste minister.

De heer Dehaene, Eerste minister. — Mijnheer de Voorzitter, cumulatie is mogelijk, maar de sociale gesprekspartners waren het er van bij het begin over eens dat een vermindering van patronale bijdragen nooit groter kan zijn dan het bedrag van de patronale bijdragen zelf. Immers, wanneer men het interprofessioneel akkoord zonder commentaar leest, kan de indruk ontstaan dat de vermindering wel eens groter zou kunnen zijn dan de patronale bijdragen.

Bovendien heeft de Regering duidelijk gemaakt geen voorstander te zijn van een vermindering van de werknemersbijdragen.

De Voorzitter. — Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

MONDELINGE VRAAG VAN MEVROUW VAN CLEUVENBERGEN AAN DE EERSTE MINISTER OVER «DE GRENSARBEIDERSPROBLEMATIEK»

QUESTION ORALE DE MME VAN CLEUVENBERGEN AU PREMIER MINISTRE SUR «LA PROBLEMATIQUE DES TRAVAILLEURS FRONTALIERS»

De Voorzitter. — Aan de orde is de mondelinge vraag van mevrouw Van Cleuvenbergen aan de Eerste minister over «de grensarbeidersproblematiek».

Het woord is aan mevrouw Van Cleuvenbergen.

Mevrouw Van Cleuvenbergen (CVP). — Mijnheer de Voorzitter, hoewel mevrouw De Galan als minister van Sociale Zaken de besprekingen over de grensarbeidersproblemen coördineert, richt ik me tot de Eerste minister, me basierend op het engagement dat hij op zich heeft genomen om deze problematiek in zijn contacten met minister-president Kok van Nederland aan de orde te brengen.

Mijnheer de Eerste minister, ik stel vast dat het dossier blijkbaar helemaal is geblokkeerd. Daarom wens ik in mijn uiteenzetting een denkoefening uit te stippelen om uit de impasse te komen.

In artikel 106, paragrafen 3 en 4, van het globaal plan wordt bepaald dat de Koning, bij in Ministerraad overlegd besluit, categorieën van personen al dan niet onder toepassing kan doen vallen van de regeling tot betalen van de bijzondere bijdrage voor de sociale zekerheid.

Uit de opmerkingen van de Raad van State blijkt dat het hier om een sociale-zekerheidsbijdrage gaat, vermits de Koning een directe delegatie van bevoegdheden heeft. Wanneer we deze redenering doortrekken dan is het logisch dat onze Belgische grensarbeiders geen bijzondere bijdrage moeten betalen, toch goed voor een maandelijks voordeel van 350 tot 1 650 frank, vermits zij in Nederland sociale zekerheid betalen. Nederlandse gastarbeiders die in België werken moeten hier wel een bijzondere bijdrage betalen. Dit lijkt bijzonder ingewikkeld vermits dit via de fiscaliteit wordt gecorrigeerd.

Omdat wij blijkbaar beseften dat een wijziging in het sociale-zekerheidssysteem, gecorrigeerd door fiscaliteit, voor grensarbeiders problemen kan doen rijzen, werd in de wet vastgelegd dat de Koning eventuele niet-bedoelde neveneffecten kan verbeteren. Niets verplicht de Koning echter dit te doen, als in buurlanden niet in analoge maatregelen wordt voorzien bij wijzigingen in de systemen sociale zekerheid-fiscaliteit.

Graag had ik van de Eerste minister vernomen of het verder uitwerken van deze redenering een kans biedt om het dossier te deblokken en of hij nog andere mogelijkheden ziet.

De Voorzitter. — Het woord is aan de Eerste minister.

De heer Dehaene, Eerste minister. — Mijnheer de Voorzitter, dit probleem is onlangs ter sprake gekomen op een ontmoeting met mijn Nederlandse collega Kok en met de Nederlandse minister van Buitenlandse Zaken Van Mierlo. Wij hebben afgesproken dat dit probleem verder het voorwerp zal uitmaken van ambtelijk overleg. De departementen van Financiën en van Sociale Zaken houden er zich op het ogenblik mee bezig. In tegenstelling tot wat in Nederland het geval is, bestaat in België wel de mogelijkheid om bij het nemen van maatregelen inzake sociale zekerheid of fiscaliteit, die gevolgen hebben voor de Belgische grensarbeiders in Nederland, Frankrijk en Duitsland, de wetgeving ter zake aan te passen of voorafgaand overleg te plegen.

Mevrouw Van Cleuvenbergen, ik heb met het departement van Sociale Zaken overleg gepleegd over uw voorstel. Op het departement zegde men dat, hoewel de Belgische grensarbeiders geen bijzondere bijdrage moeten betalen, het kan gebeuren dat tweeverdieners waarvan één partner ook inkomen verwerft in België, bij de fiscale eindafrekening toch nog die bijdrage moeten betalen. De Nederlandse grensarbeiders, die wel een bijzondere bijdrage betalen, kunnen bij de fiscale eindafrekening, die gebaseerd is op het in België belastbare gezinsinkomen, dat zij in de meeste gevallen niet hebben, de door de werkgever gedane inhoudingen terugvorderen.

Ingaan op uw suggestie leidt dus niet altijd tot een oplossing. Wij moeten bovendien rekening houden met het aantal grensarbeiders in beide richtingen. Wij zullen wel onderzoeken of wij eventueel via een wetswijziging tot een evenwicht in deze aangelegenheid kunnen komen.

De Voorzitter. — Het woord is aan mevrouw Van Cleuvenbergen voor een repliek.

Mevrouw Van Cleuvenbergen (CVP). — Mijnheer de Voorzitter, ik dank de Eerste minister voor zijn antwoord. Deze problematiek sleept al bijna een jaar aan en het is dus tijd dat er eindelijk een signaal wordt gegeven aan de grensarbeiders zelf. Ik ben tijdens de campagne voor de Europese verkiezingen gaan spreken over een verenigd Europa en daar werd ik telkens geconfronteerd met die problemen, en dit in landen die al heel lang in Benelux-verband samenwerken. Dat zou toch niet mogen gebeuren.

Ik hoop, mijnheer de Eerste minister, dat u samen met de twee andere betrokken ministers, die hier ook aanwezig zijn, de zaak goed opvolgt.

De Voorzitter. — Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER VAN APEREN AAN DE MINISTER VAN SOCIALE ZAKEN OVER «HET NIET-MOTIVEREN VAN HET AFWIJZEN VAN VERZOEKSCRIFTEN INZAKE DE ERKENNING VAN BEROEPSZIEKTEN»

QUESTION ORALE DE M. VAN APEREN AU MINISTRE DES AFFAIRES SOCIALES SUR «L'ABSENCE DE MOTIVATION DU REFUS DE DEMANDES DE RECONNAISSANCE DE MALADIES PROFESSIONNELLES»

De Voorzitter. — Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer Van Aperen aan de minister van Sociale Zaken over «het niet-motiveren van het afwijzen van verzoekschriften inzake de erkenning van beroepsziekten».

Het woord is aan de heer Van Aperen.

De heer Van Aperen (VLD). — Mijnheer de Voorzitter, naar verluidt zou het Fonds voor beroepsziekten geregeld verzoekschriften ontvankelijk maar ongegrond verklaren omdat de aanvragers niet zouden zijn aangetast door de beroepsziekte waarvoor een vergoeding wordt aangevraagd. Die afwijzing steunt in het merendeel van de gevallen noch op een medisch

onderzoek, noch op de opgevraagde medische attesten, noch op een diagnose. Bij telefonische navraag over een afwijzing, zegt men bij het fonds dat de betrokkene maar via een arbeids- of andere rechtbank gelijk moet trachten te halen.

Mevrouw de minister, is het u bekend dat dergelijke verzoeken op deze wijze worden afgewezen?

Is er een bijzondere reden waarom het Fonds voor beroepsziekten direct verwijst naar een in te leiden procedure voor arbeids- en andere rechtbanken?

Is het niet mogelijk, teneinde de rechtbanken niet nodeloos te belasten, een meer directe administratieve afhandeling voor te stellen?

De Voorzitter. — Het woord is aan minister De Galan.

Mevrouw De Galan, minister van Sociale Zaken. — Mijnheer de Voorzitter, de beslissingen genomen door het Fonds voor beroepsziekten worden steeds goed gemotiveerd. Ze zijn gebaseerd hetzij op een medisch onderzoek, hetzij op een diagnose gesteld op basis van de ingediende medische stukken. Bij de betekening van de beslissing wordt aan de betrokkene steeds medegedeeld dat hij, indien hij met de beslissing niet akkoord gaat, binnen dertig dagen beroep kan aantekenen bij de arbeidsrechtbank. Deze vermelding is wettelijk verplicht en geldt in alle sectoren van de sociale zekerheid. De gevallen waarnaar de heer Van Aperen verwijst, betreffen uitsluitend de aanvragen om schadeloosstelling voor osteo-articulaire aandoeningen, veroorzaakt door mechanische trillingen. De technische raad, opgericht binnen het Fonds voor beroepsziekten, heeft criteria bepaald voor schadeloosstelling bij dergelijke aandoeningen. Deze criteria werden door het beheerscomité goedgekeurd. Hierbij wordt gepreciseerd dat met betrekking tot de aandoeningen van de wervelkolom de intensiteit en de duur van blootstelling van de betrokkene aan mechanische trillingen zodanig moeten zijn dat het geval als beroepsziekte kan worden erkend. Indien mocht blijken dat de betrokkene niet in voldoende mate werd blootgesteld aan mechanische trillingen bij de uitoefening van zijn beroep, wordt het dossier overgemaakt aan de adviserende geneesheer die, hetzij na onderzoek van de medische documenten, hetzij na een medische expertise beslist of het geval al dan niet schadeloos kan worden gesteld. Momenteel worden de opgelegde criteria herzien door het Fonds voor beroepsziekten. Over die criteria kan nog worden gepraat.

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Van Aperen voor een repliek.

De heer Van Aperen (VLD). — Mijnheer de Voorzitter, ik dank mevrouw de minister voor haar antwoord. Nochtans werd mij in een antwoord dat ik in oktober heb ontvangen op een vraag die ik in maart heb gesteld, door de administratie medegedeeld dat aanvragen van andere personen dan vrachtwagenbestuurders zo maar worden afgewezen en dat de betrokkenen hun recht moeten trachten te halen zonder dat medische stukken kunnen worden opgevraagd.

De Voorzitter. — Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

BENOEMING VAN EEN VAST LID VAN HET VAST COMITÉ VAN TOEZICHT OP DE INLICHTINGSDIENSTEN

VOORDRACHT VAN DRIE KANDIDATEN VOOR EEN VACANT AMBT VAN STAATSRaad

NOMINATION D'UN MEMBRE EFFECTIF DU COMITÉ PERMANENT DE CONTRÔLE DES SERVICES DE RENSEIGNEMENTS

PRESENTATION DE TROIS CANDIDATS A UNE PLACE VACANTE DE CONSEILLER D'ÉTAT

De Voorzitter. — Zoals reeds eerder werd medegedeeld en met toepassing van de artikelen 28 en 30 van de wet van 18 juli 1991 tot regeling van het toezicht op politie- en inlichtingendiensten komt het de Senaat toe een nieuw vast lid alsook een nieuw plaatsvervangend lid te benoemen van het Vast Comité van toezicht op de inlichtingendiensten, ten einde de mandaten van ontslagnemende leden te doen voltooien.

Comme il a été communiqué antérieurement, et en application des articles 28 et 30 de la loi du 18 juillet 1991 organique du contrôle des services de police et de renseignements, il incombe au Sénat de procéder à la nomination d'un nouveau membre effectif, ainsi que d'un nouveau membre suppléant du Comité permanent de contrôle des services de renseignements, appelés à achever les mandats de membres démissionnaires.

Het gedrukte stuk met de lijst van de namen van de gegadigden, die hun kandidatuur aan de Senaat hebben doen toekomen, werd rondgedeeld onder het nummer 1221.

Le document portant la liste des postulants qui ont fait parvenir leur candidature au Sénat a été distribué sous le numéro 1221.

Zoals u hieruit kan opmaken, zijn er voor de openstaande plaats van plaatsvervangend lid geen kandidaturen toegekomen binnen de gestelde termijn.

Comme il ressort de ce document, aucune candidature ne nous est parvenue dans le délai prescrit pour la place vacante de membre suppléant.

Wij zullen ons bijgevolg vandaag beperken tot de benoeming van het nieuw vast lid, om dan in een latere vergadering tevens een nieuw plaatsvervangend lid te benoemen. Daartoe zal een tweede oproep tot kandidaten in het *Belgisch Staatsblad* worden gepubliceerd.

Dès lors, nous nous bornerons aujourd'hui à la nomination du nouveau membre effectif. Nous procéderons alors dans une séance ultérieure à la nomination d'un nouveau membre suppléant. A cet effet, un deuxième appel aux candidats sera publié au *Moniteur belge*.

Aan de orde is tevens de geheime stemming over de voordracht van kandidaten voor een ambt van staatsraad.

L'ordre du jour appelle également le scrutin pour la présentation des candidats à une place de conseiller d'Etat.

De voordracht van de eerste, van de tweede en van de derde kandidaat geschiedt bij drie afzonderlijke geheime stemmen, behoudens herstemming indien de volstrekte meerderheid niet wordt bereikt.

Il sera procédé par trois scrutins séparés au vote pour la présentation du premier, du deuxième et du troisième candidat, sous réserve de ballottage si la majorité absolue n'est pas atteinte.

Om de procedure te bespoedigen stel ik voor dat wij in een enkele stembeurt overgaan tot de geheime stemmen over de benoeming van het vast lid van het Vast Comité van toezicht op de inlichtingendiensten en over de voordracht van de eerste kandidaat-staatsraad.

Afin d'accélérer la procédure, je vous propose de procéder en une seule fois aux scrutins pour la nomination du Comité permanent de contrôle des services de renseignements et pour la présentation du premier candidat conseiller d'Etat.

Derhalve hebben de stembriefjes die zich bevinden in de omslagen die u hebt ontvangen en die de namen van de kandidaten vermelden, een verschillende kleur, met name wit voor de Raad van State en groen voor het Vast Comité van toezicht op de inlichtingendiensten.

C'est pour cette raison que les bulletins de vote qui se trouvent dans les enveloppes et qui portent les noms des candidats sont de couleur différente, notamment blanc pour le Conseil d'Etat et vert pour le Comité permanent de contrôle des services de renseignements.

We zullen dan later in deze vergadering achtereenvolgens overgaan tot de aanwijzing van de tweede en de derde voor te dragen kandidaten voor de Raad van State.

Ensuite, nous procéderons plus tard au cours de cette séance à la désignation successive du deuxième et troisième candidats à présenter pour le Conseil d'Etat.

In deze eerste stemronde wordt u dus verzocht om bij de afroeping van uw naam, respectievelijk, het witte stembriefje met de naam van de door u als eerste kandidaat voorgedragen kandidaatstaatsraad en het groene stembriefje met de kandidaat van uw keuze voor het Vast Comité van toezicht op de inlichtingendiensten in de desbetreffende stembussen te werpen.

Lors de ce premier scrutin, vous êtes donc prié de répondre à l'appel de votre nom et de déposer dans les urnes appropriées respectivement, le bulletin de vote blanc portant le nom du candidat-conseiller d'Etat, que vous souhaitez présenter comme premier candidat, et le bulletin de vote vert portant le nom du candidat de votre choix pour le Comité permanent de contrôle des services de renseignements.

Het lot wijst de heren Boesmans en Jonckheer aan om, samen met de secretarissen, de functie van stemopnemers te vervullen.

Le sort désigne MM. Boesmans et Jonckheer pour remplir, avec les secrétaires, les fonctions de scrutateurs.

De stemming is open.

Le scrutin est ouvert.

Zij begint met de naam van de heer Desmedt.

Le vote commence par le nom de M. Desmedt.

— Er wordt overgegaan tot geheime stemming.

Il est procédé au scrutin.

De Voorzitter. — De stemming is gesloten.

Le scrutin est clos.

De Senaat zal waarschijnlijk zijn agenda willen voortzetten, terwijl de stemopnemers de stembiljetten nazien.

Il conviendra sans doute au Sénat de reprendre la suite de son ordre du jour pendant que les scrutateurs dépouillent les bulletins de vote.

Dan is hiertoe besloten.

Il en sera donc ainsi.

ONTWERP VAN WET TOT INSTELLING VAN EEN COMMUNAUTAIRE STEUNREGELING VOOR VERVROEGDE UITTREDDING IN DE LANDBOUWSECTOR

Aangehouden stemmingsen

PROJET DE LOI INSTITUANT UN REGIME COMMUNAUTAIRE D'AIDES A LA PRERETRAITE EN AGRICULTURE

Votes réservés

De Voorzitter. — Dames en heren, wij moeten thans stemmen over het aangehouden amendement en over het aangehouden artikel van het ontwerp van wet tot instelling van een communautaire steunregeling voor vervroegde uittreding in de landbouwsector.

Nous devons procéder maintenant au vote sur l'amendement et l'article réservé du projet de loi instituant un régime communautaire d'aides à la préretraite en agriculture.

Wij moeten ons eerst uitspreken over het amendement van de heer Cuyvers c.s. bij artikel 1.

Nous avons à nous prononcer, en premier lieu, sur l'amendement déposé par M. Cuyvers et consorts à l'article premier.

De heer Cuyvers. — Mijnheer de Voorzitter, ik vraag de naamstemming.

De Voorzitter. — Wordt deze vraag gesteund? (*Meer dan negen leden staan op.*)

Aangezien de naamstemming reglementair is gevraagd, zal ertoe worden overgegaan.

— Er wordt tot naamstemming overgegaan.

Il est procédé au vote nominatif.

140 leden zijn aanwezig.

140 membres sont présents.

113 stemmen neen.

113 votent non.

21 stemmen ja.

21 votent oui.

6 onthouden zich.

6 s'abstiennent.

Derhalve is het amendement niet aangenomen.

En conséquence, l'amendement n'est pas adopté.

Neen hebben gestemd:

Ont voté non:

MM. Anthuenis, Bartholomeeussen, Barzin, Beerden, Boesmans, Borin, Borremans, Mme Cahay-André, MM. Cannaeys, Cardoen, Collignon, Cooreman, Mme Cornet d'Elzies, MM. Crucke, Daerden, De Backer, Decléty, De Croo, de Donnée, Deghilage, Delcroix, De Loo, De Meyer, Deprez, De Roo, de Seny, De Seranno, Désir, Desmedt, Mme Detiège, MM. De Wulf, D'hondt, Didden, Dighneef, Eeman, Erdman, Evrard, Flagohier, Garcia, Geens, Gesquiere, Gevenois, Mme Gijsbrechts-Horckmans, MM. Goossens, Grosjean, Guillaume, Happart, Hasquin, Hatry, Henneuse, Mme Herzer, MM. Hofman, Horyat, L. Kelchtermans, Th. Kelchtermans, Kenzeler, Lallemand, Larcier, Mme Leduc, MM. Lefevre, Lenfant, Leroy, Mme Lieten-Croes, MM. Mahoux, Mairesse, Marchal, Martens, Matthijs, Mmes Maximus, Mayence-Goossens, MM. Maystadt, Moens, Monfils, Monset, Moureaux, Mouton, Péciaux, Pede, Pinoie, Quintelier, Scharff, Seeuws, Spitaels, Stroobant, Swinnen, Taminiaux, Timmermans, Tobback, Valkeniers, Van Aperen, Van Belle, Mme Van Cleuvenbergen, MM. Vancrombruggen, Vandenberghe, Vandenhoute, Mmes Van den Poel-Welkenberghe, Van der Wildt, MM. Van Erps, Vanhaverbeke, Vanlerberghe, H. Van Rompaey, R. Van Rompaey, Van Rompuy, Van Wambeke, van Weddingen, Mme Verhoeven, MM. Verlinden, Vermassen, Verschueren, Weyts, Wierinckx, Wintgens et Swaelen.

Ja hebben gestemd:

Ont voté oui:

MM. Baise, Mme Buyle, MM. Capoen, Daras, Mme Dardenne, MM. De Boeck, Dufour, Jonckheer, Liesenborghs, Loones, Lozie, Maertens, Mme Maes, MM. Meesters, Schiltz, Snappe, Tavernier, Truyen, Ulburghs, Vaes et Van Hooland.

Onthouden hebben zich:

Se sont abstenus:

MM. Bosman, Buelens, Peeters, Raes, Van Wallegheem et Verreycken.

De Voorzitter. — Ik breng artikel 1 in stemming.

Je mets aux voix l'article premier.

— Aangenomen.

Adopté.

De Voorzitter. — De andere artikelen van het ontwerp van wet werden reeds vroeger aangenomen. Wij stemmen zo dadelijk over het ontwerp van wet in zijn geheel.

Les autres articles du projet de loi ayant déjà été adoptés, le vote sur l'ensemble du projet de loi interviendra dans quelques instants.

ONTWERP VAN WET HOUDENDE GOEDKEURING VAN HET VERDRAG BETREFFENDE DE TOETREDING VAN HET KONINKRIJK NOORWEGEN, DE REPUBLIEK OOSTENRIJK, DE REPUBLIEK FINLAND EN HET KONINKRIJK ZWEDEN TOT DE EUROPESE UNIE, VAN DE BIJLAGEN, VAN DE PROTOCOLLEN EN VAN DE SLOTAKTE, ONDERTEKEND TE KORFOE OP 24 JUNI 1994

Stemming

PROJET DE LOI PORTANT APPROBATION DU TRAITE D'ADHESION DU ROYAUME DE NORVEGE, DE LA REPUBLIQUE D'AUTRICHE, DE LA REPUBLIQUE DE FINLANDE ET DU ROYAUME DE SUEDE A L'UNION EUROPEENNE, DES ANNEXES, DES PROTOCOLES ET DE L'ACTE FINAL, SIGNES A CORFOU LE 24 JUNI 1994

Vote

De Voorzitter. — Dames en heren, wij moeten ons nu uitspreken over het geheel van het ontwerp van wet houdende goedkeuring van het verdrag betreffende de toetreding van het koninkrijk Noorwegen, de republiek Oostenrijk, de republiek Finland en het koninkrijk Zweden tot de Europese Unie, van de bijlagen, van de protocollen en van de slotakte, ondertekend te Korfoe op 24 juni 1994.

Nous devons nous prononcer maintenant sur l'ensemble du projet de loi portant approbation du traité d'adhésion du royaume de Norvège, de la république d'Autriche, de la république de Finlande et du royaume de Suède à l'Union européenne, des annexes, des protocoles et de l'acte final, signés à Corfou le 24 juin 1994.

Het woord is aan de heer De Croo voor een verklaring vóór de stemming.

De heer De Croo (VLD). — Mijnheer de Voorzitter, in Noorwegen wordt volgende week een referendum gehouden in navolging van referenda in de andere landen.

Dat we vandaag een verdrag goedkeuren betreffende de toetreding van het koninkrijk Noorwegen is een teken van goodwill. Ik hoop dan ook dat het resultaat van het referendum van volgende maandag gunstig zal zijn.

De Voorzitter. — Wij gaan over tot de naamstemming.

Nous passons au vote.

— Er wordt tot naamstemming overgegaan over het ontwerp van wet in zijn geheel.

Il est procédé au vote nominatif sur l'ensemble du projet de loi.

154 leden zijn aanwezig.

154 membres sont présents.

Allen stemmen ja.

Tous votent oui.

Derhalve is het ontwerp van wet aangenomen.

En conséquence, le projet de loi est adopté.

Het zal aan de Kamer van volksvertegenwoordigers worden overgezonden.

Il sera transmis à la Chambre des représentants.

Aan de stemming hebben deelgenomen:

Ont pris part au vote:

MM. Anthuenis, Baise, Bartholomeeussen, Barzin, Beerden, Bock, Boesmans, Borin, Borremans, Bosman, Buchmann, Buelens, Mmes Buyle, Cahay-André, MM. Cannaerts, Capoen, Cardoen, Coenraets, Collignon, Cooreman, Mmes Cornet d'Elzjus, Creyf, MM. Crucke, Daerden, Daras, Mme Dardenne, MM. De Backer, De Boeck, Debrus, Decléty, De Croo, de Donnéa, Deghilage, De Gucht, Mme Delcourt-Pêtre,

MM. Delcroix, De Loor, De Meyer, Deprez, De Roo, de Seny, De Seranno, Désir, Desmedt, Mme Detiège, MM. Deworme, De Wulf, D'hondt, Didden, Dighneef, Dufour, Eeman, Erdman, Evrard, Flaghothier, Garcia, Geens, Gesquiere, Gevenois, Mme Gijsbrechts-Horckmans, MM. Goossens, Grosjean, Guillaume, Happart, Hasquin, Hatry, Henneuse, Mme Herzet, MM. Hofman, Hotyat, Jonckheer, L. Kelchtermans, Th. Kelchtermans, Kenzeler, Lallemand, Larcier, Mme Leduc, MM. Lefevre, Lenfant, Lenssens, Leroy, Liesenborghs, Mme Lieten-Croes, MM. Loones, Lozie, Maertens, Mme Maes, MM. Mahoux, Mairesse, Marchal, Martens, Matthijs, Mmes Maximus, Mayence-Goossens, MM. Maystadt, Meesters, Moens, Monfils, Monset, Moureaux, Mouton, Pataer, Péciaux, Pede, Peeters, Pinoie, Poulain, Poulet, Quintelier, Raes, Scharff, Schiltz, Seeuws, Snappe, Spitaels, Stroobant, Suykerbuyk, Swinnen, Taminiaux, Tavernier, Timmermans, Tobback, Truyen, Ulburghs, Vaes, Valkeniers, Van Aperen, Van Belle, Mme Van Cleuvenbergen, MM. Vancrombruggen, Vandenbergh, Vandenhaute, Mmes Van den Poel-Welkenhuysen, Van der Wildt, MM. Van Erps, Vanhaverbeke, Van Hooland, Vanlerberghe, H. Van Rompaey, R. Van Rompaey, Van Rompuy, Van Walleggem, Van Wambeke, van Weddingen, Mme Verhoeven, MM. Verlinden, Vermassen, Vermeiren, Verreycken, Verschueren, Weyts, Wierinckx, Wintgens et Swaelen.

ONTWERP VAN WET HOUDENDE GOEDKEURING VAN HET VERDRAG INZAKE HET OPEN LUCHTRUIM, BIJLAGEN A, B, C, D, E, F, G, H, I, J, K EN L, GEDAAN TE HELSINKI OP 24 MAART 1992

Stemming

PROJET DE LOI PORTANT APPROBATION DU TRAITE SUR LE REGIME « CIEL OUVERT », ANNEXES A, B, C, D, E, F, G, H, I, J, K ET L, FAITS A HELSINKI LE 24 MARS 1992

Vote

De Voorzitter. — Dames en heren, wij moeten ons nu uitspreken over het geheel van het ontwerp van wet houdende goedkeuring van het Verdrag inzake het open luchtruim, bijlagen A, B, C, D, E, F, G, H, I, J, K en L, gedaan te Helsinki op 24 maart 1992.

Nous devons nous prononcer maintenant sur l'ensemble du projet de loi portant approbation du Traité sur le régime « Ciel ouvert », annexes A, B, C, D, E, F, G, H, I, J, K et L, faits à Helsinki le 24 mars 1992.

De stemming begint.

Le vote commence.

— Er wordt tot naamstemming overgegaan over het ontwerp van wet in zijn geheel.

Il est procédé au vote nominatif sur l'ensemble du projet de loi.

149 leden zijn aanwezig.

149 membres sont présents.

Allen stemmen ja.

Tous votent oui.

Derhalve is het ontwerp van wet aangenomen.

En conséquence, le projet de loi est adopté.

Het zal aan de Kamer van volksvertegenwoordigers worden overgezonden.

Il sera transmis à la Chambre des représentants.

Aan de stemming hebben deelgenomen:

Ont pris part au vote:

MM. Anthuenis, Baise, Bartholomeeussen, Barzin, Beerden, Bock, Boesmans, Borin, Borremans, Bosman, Buelens, Mmes Buyle, Cahay-André, MM. Cannaerts, Capoen, Cardoen, Coenraets, Collignon, Cooreman, Mmes Cornet d'Elzjus, Creyf,

MM. Crucke, Daerden, Daras, Mme Dardenne, MM. De Backer, De Boeck, Debrus, Decléty, De Croo, de Donnée, Deghilage, Mme Delcourt-Pètre, MM. Delcroix, De Loor, De Meyer, Deprez, De Roo, de Seny, De Seranno, Désir, Desmedt, Mme Detiège, MM. Deworme, De Wulf, D'hondt, Didden, Dierickx, Dighneef, Dufour, Eeman, Erdman, Evrard, Flagothier, Garcia, Geens, Gesquiere, Gevenois, Mme Gijsbrechts-Horckmans, MM. Goossens, Grosjean, Guillaume, Happart, Hasquin, Hatry, Henneuse, Mme Herzet, MM. Hofman, Hotyat, Jonckheer, L. Kelchtermans, Th. Kelchtermans, Kenzeler, Lallemand, Larcier, Mme Leduc, MM. Lefevre, Lenfant, Lenssens, Leroy, Liesenborghs, Mme Lieten-Croes, MM. Loones, Lozie, Maertens, Mme Maes, MM. Mahoux, Mairesse, Marchal, Martens, Matthijs, Mmes Maximus, Mayence-Goossens, MM. Meesters, Moens, Monfils, Monset, Moureaux, Mouton, Pataer, Pécriaux, Peeters, Pinoie, Poulain, Poulet, Quintelier, Raes, Scharff, Schiltz, Seeuws, Snappe, Spitaels, Stroobant, Suykerbuyk, Swinnen, Taminiaux, Tavernier, Timmermans, Tobback, Truyen, Ulburghs, Vaes, Valkeniers, Van Aperen, Van Belle, Mme Van Cleuvenbergen, MM. Vancrombruggen, Vandenbergh, Vandenhaute, Mmes Van den Poel-Welkenhuysen, Van der Wildt, MM. Van Erps, Vanhaverbeke, Van Hooland, Vanlerberghe, H. Van Rompaey, R. Van Rompaey, Van Wallegghem, Van Wambeke, van Weddingen, Mme Verhoeven, MM. Verlinden, Vermassen, Verreycken, Verschueren, Weyts, Wierinckx, Wintgens et Swaelen.

ONTWERP VAN WET TOT INSTELLING VAN EEN COMMUNAUTAIRE STEUNREGELING VOOR VERVROEGDE UITTREDDING IN DE LANDBOUWSECTOR

Stemming

PROJET DE LOI INSTITUANT UN REGIME COMMUNAUTAIRE D'AIDES A LA PRERETRAITE EN AGRICULTURE

Vote

De Voorzitter. — Dames en heren, wij moeten ons nu uitspreken over het geheel van het ontwerp van wet tot instelling van een communautaire steunregeling voor vervroegde uittreding in de landbouwsector.

Nous devons nous prononcer maintenant sur l'ensemble du projet de loi instituant un régime communautaire d'aides à la préretraite en agriculture.

De stemming begint.

Le vote commence.

— Er wordt tot naamstemming overgegaan over het ontwerp van wet in zijn geheel.

Il est procédé au vote nominatif sur l'ensemble du projet de loi.

154 leden zijn aanwezig.

154 membres sont présents.

139 stemmen ja.

139 votent oui.

15 onthouden zich.

15 s'abstiennent.

Derhalve is het ontwerp van wet aangenomen.

En conséquence, le projet de loi est adopté.

Het zal aan de Kamer van volksvertegenwoordigers worden overgezonden.

Il sera transmis à la Chambre des représentants.

Ja hebben gestemd:

Ont voté oui:

MM. Anthuenis, Bartholomeeussen, Barzin, Beerden, Bock, Boesmans, Borin, Borremans, Bosman, Buchmann, Buelens, Mme Cahay-André, MM. Caninaerts, Capoen, Cardoen, Coen-

raets, Collignon, Cooreman, Mmes Cornet d'Elzies, Creyf, MM. Crucke, Daerden, De Backer, Debrus, Decléty, De Croo, de Donnée, Deghilage, De Gucht, Mme Delcourt-Pètre, MM. Delcroix, De Loor, De Meyer, Deprez, De Roo, de Seny, De Seranno, Désir, Desmedt, Mme Detiège, MM. Deworme, De Wulf, D'hondt, Didden, Dighneef, Eeman, Erdman, Evrard, Flagothier, Garcia, Geens, Gesquiere, Gevenois, Mme Gijsbrechts-Horckmans, MM. Goossens, Grosjean, Guillaume, Happart, Hasquin, Hatry, Henneuse, Mme Herzet, MM. Hofman, Hotyat, L. Kelchtermans, Th. Kelchtermans, Kenzeler, Lallemand, Larcier, Mme Leduc, MM. Lefevre, Lenfant, Lenssens, Leroy, Mme Lieten-Croes, M. Loones, Mme Maes, MM. Mahoux, Mairesse, Marchal, Martens, Matthijs, Mmes Maximus, Mayence-Goossens, MM. Maystadt, Moens, Monfils, Monset, Moureaux, Mouton, Pataer, Pécriaux, Pede, Peeters, Pinoie, Poulain, Poulet, Quintelier, Raes, Scharff, Schiltz, Seeuws, Spitaels, Stroobant, Suykerbuyk, Swinnen, Taminiaux, Timmermans, Tobback, Truyen, Valkeniers, Van Aperen, Van Belle, Mme Van Cleuvenbergen, MM. Vancrombruggen, Vandenbergh, Vandenhaute, Mmes Van den Poel-Welkenhuysen, Van der Wildt, MM. Van Erps, Vanhaverbeke, Van Hooland, Vanlerberghe, H. Van Rompaey, R. Van Rompaey, Van Rompuy, Van Wallegghem, Van Wambeke, van Weddingen, Mme Verhoeven, MM. Verlinden, Vermassen, Verreycken, Verschueren, Weyts, Wierinckx, Wintgens et Swaelen.

Onthouden hebben zich:

Se sont abstenus:

M. Baise, Mme Buyle, M. Daras, Mme Dardenne, MM. De Boeck, Dierickx, Dufour, Jonckheer, Lozie, Maertens, Meesters, Snappe, Tavernier, Ulburghs et Vaes.

ONTWERP VAN WET HOUDENDE EINDREGELING VAN DE BEGROTINGEN VAN DE DIENSTEN VAN ALGEMEEN BESTUUR VAN DE STAAT EN VAN INSTELLINGEN VAN OPENBAAR NUT VAN HET JAAR 1985 OF VOORGAANDE JAREN

ONTWERP VAN WET HOUDENDE EINDREGELING VAN DE BEGROTINGEN VAN DE DIENSTEN VAN ALGEMEEN BESTUUR VAN DE STAAT EN VAN INSTELLINGEN VAN OPENBAAR NUT VAN HET JAAR 1986 OF VOORGAANDE JAREN

Stemming

PROJET DE LOI CONTENANT LE REGLEMENT DEFINITIF DES BUDGETS DES SERVICES D'ADMINISTRATION GENERALE DE L'ETAT ET D'ORGANISMES D'INTERET PUBLIC POUR L'ANNEE 1985 OU POUR DES ANNEES ANTERIEURES

PROJET DE LOI CONTENANT LE REGLEMENT DEFINITIF DES BUDGETS DES SERVICES D'ADMINISTRATION GENERALE DE L'ETAT ET D'ORGANISMES D'INTERET PUBLIC POUR L'ANNEE 1986 OU POUR DES ANNEES ANTERIEURES

Vote

De Voorzitter. — Ik stel de Senaat voor één enkele stemming te houden over deze ontwerpen van wet in hun geheel.

Je propose au Sénat de se prononcer par un seul vote sur l'ensemble de ces projets de loi. (*Assentiment.*)

Het woord is aan de heer De Croo voor een stemverklaring.

De heer De Croo (VLD). — Mijnheer de Voorzitter, de VLD-fractie zal deze ontwerpen goedkeuren, omdat wij in de jaren waarop deze ontwerpen betrekking hebben, regeringsverantwoordelijkheid droegen.

De Voorzitter. — De stemming begint.

Le vote commence.

— Er wordt tot naamstemming overgegaan over de ontwerpen van wet in hun geheel.

Il est procédé au vote nominatif sur l'ensemble des projets de loi.

156 leden zijn aanwezig.

156 membres sont présents.

126 stemmen ja.

126 votent oui.

28 stemmen neen.

28 votent non.

2 onthouden zich.

2 s'abstiennent.

Derhalve zijn beide ontwerpen van wet aangenomen.

En conséquence, les deux projets de loi sont adoptés.

Ze zullen aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd.

Ils seront soumis à la sanction royale.

Ja hebben gestemd:

Ont voté oui:

MM. Anthuenis, Bartholomeeussen, Barzin, Beerden, Bock, Boesmans, Borin, Borremans, Buchmann, Mme Cahay-André, MM. Cannaearts, Cardoen, Coenraets, Collignon, Cooreman, Mmes Cornet d'Elzius, Creyf, MM. Crucke, Daerden, De Backer, Debrus, Decléty, De Croo, de Donnée, Deghilage, De Gucht, Mme Delcourt-Pêtre, MM. Delcroix, De Loor, De Meyer, Deprez, De Roo, de Seny, De Seranno, Mme Detiège, MM. Deworme, De Wulf, D'hondt, Didden, Dighneef, Eeman, Erdman, Evrard, Flagothier, Foret, Garcia, Geens, Gesquiere, Gevenois, Mme Gijsbrechts-Horckmans, MM. Goossens, Grosjean, Guillaume, Happart, Hasquin, Hattr, Henneuse, Mme Herzet, MM. Hofman, Hotyat, L. Kelchtermans, Th. Kelchtermans, Kenzeler, Lallemand, Larcier, Mme Leduc, MM. Lefevre, Lenfant, Lenssens, Leroy, Mme Lieten-Croes, MM. Mahoux, Mairesse, Marchal, Martens, Matthijs, Mmes Maximus, Mayence-Goossens, MM. Maystadt, Moens, Monfils, Monset, Moureaux, Mouton, Pataer, Péciaux, Pede, Pinoie, Poulain, Pouillet, Quintelier, Scharff, Seeuws, Spitaels, Stroobant, Suykerbuyk, Swinnen, Taminaux, Timmermans, Tobback, Valkeniers, Van Aperen, Van Belle, Mme Van Cleuvenbergen, MM. Vancrombruggen, Vandenberghe, Vandenhoute, Mmes Van den Poel-Welkenhuysen, Van der Wildt, MM. Van Erps, Vanhaverbeke, Vanlerberghe, H. Van Rompaey, R. Van Rompaey, Van Rompuy, Van Wambeke, van Weddingen, Mme Verhoeven, MM. Verlinden, Vermassen, Vermeiren, Verschueren, Weyts, Wierinckx, Wintgens et Swaelen.

Neen hebben gestemd:

Ont voté non:

MM. Baise, Bosman, Buelens, Mme Buyle, MM. Capoen, Daras, Mme Dardenne, MM. De Boeck, Dierickx, Dufour, Jonckheer, Liesenborghs, Loones, Lozie, Maertens, Mme Maes, MM. Meesters, Peeters, Raes, Schiltz, Snappe, Tavernier, Truyen, Ulburghs, Vaes, Van Hooland, Van Wallegheem et Verreycken.

Onthouden hebben zich:

Se sont abstenus:

MM. Désir et Desmedt.

MEDEDELING VAN DE VOORZITTER

COMMUNICATION DE M. LE PRESIDENT

De Voorzitter. — Hier volgt de uitslag van de stemming over de voordracht van de eerste kandidaat voor het ambt van staatsraad:

Voici le résultat du scrutin pour la présentation du premier candidat à la place de conseiller d'Etat:

Aantal stemmenden: 146.

Nombre de votants: 146.

Blanco of ongeldige stembriefjes: 14.

Bulletins blancs ou nuls: 14.

Geldige stemmen: 132.

Votes valables: 132.

Volstreckte meerderheid: 67.

Majorité absolue: 67.

De heer Liénardy bekomt 128 stemmen.

M. Liénardy obtient 128 suffrages.

Mevrouw Scarcez bekomt 2 stemmen.

Mme Scarcez obtient 2 suffrages.

De heer Moyaerts bekomt 1 stem.

M. Moyaerts obtient 1 suffrage.

De heer Bayi bekomt 1 stem.

M. Bayi obtient 1 suffrage.

Bijgevolg wordt de heer Liénardy die de volstreckte meerderheid der stemmen bekomen heeft, tot eerste kandidaat uitgeroepen.

En conséquence, M. Liénardy ayant obtenu la majorité absolue des suffrages, est proclamé premier candidat.

VOORDRACHT VAN KANDIDATEN VOOR EEN VACANT AMBT VAN STAATSRAAD

Tweede stembeurt

PRESENTATION DE CANDIDATS A UNE PLACE VACANTE DE CONSEILLER D'ETAT

Deuxième tour de scrutin

De Voorzitter. — Wij gaan nu stemmen over de voordracht van de tweede kandidaat.

Nous allons procéder maintenant à la présentation du deuxième candidat.

De stemming begint met de naam van de heer Desmedt.

Le vote commence par le nom de M. Desmedt.

— Er wordt overgegaan tot geheime stemming.

Il est procédé au scrutin.

De Voorzitter. — De stemming is gesloten.

Le scrutin est clos.

De Senaat zal waarschijnlijk zijn agenda willen voortzetten, terwijl de stemopnemers de stembiljetten nazien.

Il conviendra sans doute au Sénat de reprendre la suite de son ordre du jour pendant que les scrutateurs dépouillent les bulletins. (*Assentiment.*)

Dan is hiertoe besloten.

Il en sera donc ainsi.

MEDEDELING VAN DE VOORZITTER

COMMUNICATION DE M. LE PRESIDENT

De Voorzitter. — Hier volgt de uitslag van de geheime stemming over de benoeming van een vast lid van het Vast Comité van toezicht op de inlichtingendiensten:

Voici le résultat du scrutin pour la nomination d'un membre effectif du Comité permanent de contrôle des services de renseignements:

Aantal stemmenden: 146.

Nombre de votants: 146.

Blanco of ongeldige stembriefjes: 4.

Bulletins blancs ou nuls: 4.

Geldige stemmen: 142.

Votes valables: 142.

Volstrekte meerderheid: 72.

Majorité absolue: 72.

Mevrouw Paulus de Chatelet bekomt 129 stemmen.

Mme Paulus de Chatelet obtient 129 suffrages.

De heer Devlieghere bekomt 6 stemmen.

M. Devlieghere obtient 6 suffrages.

Mevrouw Lejeune bekomt 3 stemmen.

Mme Lejeune obtient 3 suffrages.

De heer Deligne bekomt 3 stemmen.

M. Deligne obtient 3 suffrages.

De heer Prignon bekomt 1 stem.

M. Prignon obtient 1 suffrage.

Derhalve wordt verkozen verklaard tot vast lid van het voornoemde Vast Comité van toezicht op de inlichtingendiensten: mevrouw Paulus de Chatelet.

Je proclame dès lors élue membre effectif du Comité permanent de contrôle des services de renseignements précité: Mme Paulus de Chatelet.

Deze benoeming zal in het *Belgisch Staatsblad* worden gepubliceerd en ervan zal kennis worden gegeven aan de bevoegde ministers en aan de voorzitter van het Vast Comité van toezicht op de inlichtingendiensten.

Cette nomination sera publiée au *Moniteur belge* et connaissance en sera donnée aux ministres compétents et au président du Comité permanent de contrôle des services de renseignements.

INTERPELLATIE VAN DE HEER VERMEIREN TOT DE EERSTE MINISTER OVER «DE POGINGEN VAN HET BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJK GEWEST OM ZICH BEVOEGDHEDEN TOE TE EIGENEN IN HET VLAAMSE GEWEST»

Stemming over de eenvoudige motie

INTERPELLATION DE M. VERMEIREN AU PREMIER MINISTRE SUR «LES TENTATIVES DE LA REGION DE BRUXELLES-CAPITALE DE S'APPROPRIER DES COMPETENCES DANS LA REGION FLAMANDE»

Vote sur la motion pure et simple

De Voorzitter. — Dames en heren, tot besluit van de interpellatie van de heer Vermeiren werden twee moties ingediend.

Mesdames, messieurs, deux motions ont été déposées en conclusion de l'interpellation de M. Vermeiren.

De ene, de eenvoudige motie, door de heren Didden en Wintgens, luidt:

«De Senaat,

Gehoord de interpellatie van de heer Vermeiren en het antwoord van de Eerste minister,

Gaat over tot de orde van de dag.»

«Le Sénat,

Ayant entendu l'interpellation de M. Vermeiren et la réponse du Premier ministre,

Passe à l'ordre du jour.»

De andere, door de heer Vermeiren en de dames Gijsbrechts, Van den Poel en Leduc, luidt:

«De Senaat,

Gehoord de interpellatie van de heer Vermeiren en het antwoord van de Eerste minister,

— Vaststellend dat de Brusselse Ministerraad zonder overleg een voorontwerp van ordonnantie heeft goedgekeurd dat een grensoverschrijdende materie behelst;

— Vaststellend dat het inhoudelijk om een rechtstreekse inmenging gaat in een aangelegenheid die onder de bevoegdheid van het Vlaamse Gewest ressorteert,

Dringt erop aan dat de federale Regering over de strikte toepassing van de staatsvorming waakt en niet duldt dat de Brusselse instanties ten opzichte van het Vlaamse randgebied het territoria-liteitsprincipe negeren.»

«Le Sénat,

Ayant entendu l'interpellation de M. Vermeiren et la réponse du Premier ministre,

— Constatant que le Conseil des ministres bruxellois a approuvé sans concertation un avant-projet d'ordonnance concernant une matière dépassant les limites d'une région;

— Constatant qu'il s'agit en fait d'une immixtion directe dans une matière relevant de la Région flamande,

Insiste pour que le Gouvernement fédéral veille à l'application stricte de la réforme de l'Etat et ne tolère pas que les instances bruxelloises nient le principe de territorialité à l'égard des communes périphériques flamandes.»

Overeenkomstig ons Reglement stemmen wij over de eenvoudige motie die de voorrang heeft.

Conformément à notre Règlement, nous votons sur la motion pure et simple qui bénéficie de la priorité.

— De eenvoudige motie, bij zitten en opstaan in stemming gebracht, wordt aangenomen.

La motion pure et simple, mise aux voix par assis et levé, est adoptée.

INTERPELLATIE VAN DE HEER CUYVERS TOT DE MINISTER VAN SOCIALE ZAKEN OVER «MAATREGELEN OM DE PATIENTEN BETER OP DE HOOGTE TE BRENGEN VAN HUN RECHTEN»

Stemming over de eenvoudige motie

INTERPELLATION DE M. CUYVERS AU MINISTRE DES AFFAIRES SOCIALES SUR «LES MESURES VISANT A UNE MEILLEURE INFORMATION DES PATIENTS SUR LEURS DROITS»

Vote sur la motion pure et simple

De Voorzitter. — Dames en heren, tot besluit van de interpellatie van de heer Cuyvers werden twee moties ingediend.

Mesdames, messieurs, deux motions ont été déposées en conclusion de l'interpellation de M. Cuyvers.

De ene, de eenvoudige motie, door mevrouw Tyberghien en de heer Happart, luidt:

«De Senaat,

Gehoord de interpellatie van de heer Cuyvers en het antwoord van de minister van Sociale Zaken,

Gaat over tot de orde van de dag.»

«Le Sénat,

Ayant entendu l'interpellation de M. Cuyvers et la réponse du ministre des Affaires sociales,

Passe à l'ordre du jour.»

De andere, door de heren Benker, Maertens en Cuyvers, luidt:

«De Senaat,

Gehoord de interpellatie van de heer Cuyvers en het antwoord van de minister van Sociale Zaken,

Vaststellend dat momenteel te veel patiënten hun huidige rechten nog niet kennen,

Vraagt aan de minister voor eind 1995 een informatiecampa-gne te voeren over de rechten van de patiënt.»

« Le Sénat,

Ayant entendu l'interpellation de M. Cuyvers et la réponse du ministre des Affaires sociales,

Constatant que trop de patients ignorent encore leurs droits,

Invite la ministre à développer, pour 1995, une campagne d'information sur les droits du patient. »

Overeenkomstig ons Reglement stemmen wij over de eenvoudige motie die de voorrang heeft.

Conformément à notre Règlement, nous votons sur la motion pure et simple qui bénéficie de la priorité.

De heer Cuyvers. — Mijnheer de Voorzitter, ik vraag de naamstemming.

De Voorzitter. — Wordt deze vraag gesteund? (*Meer dan negen leden staan op.*)

Aangezien de naamstemming reglementair is gevraagd, zal er toe worden overgegaan.

Het woord is aan de heer Verreycken voor een stemverklaring.

De heer Verreycken (Vl. Bl.). — Mijnheer de Voorzitter, aangezien zo duidelijk tot een naamstemming wordt overgegaan, wil ik duidelijk maken waarom de fractie van het Vlaams Blok tegen de eenvoudige motie zal stemmen.

Die stemming houdt in het geheel niet in dat wij akkoord gaan met de strekking van de gemotiveerde motie. Gezien de hele achterliggende geest van de interpellatie vermoeden wij dat hier een aanzet wordt genomen tot een euthanasiedebat, dat wij zeker niet willen.

Wij stemmen dus tegen de eenvoudige motie omdat wij van mening zijn dat na een dergelijk debat niet zomaar tot de orde van de dag kan worden overgegaan, maar gaan evenmin akkoord met de strekking van de gemotiveerde motie.

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Cuyvers voor een verklaring voor de stemming.

De heer Cuyvers (Agalev). — Mijnheer de Voorzitter, ik was niet van plan een stemverklaring af te leggen en het is zeker niet mijn gewoonte om op verklaringen van het Vlaams Blok te reageren. Dat vind ik beneden mijn waardigheid en beneden de waardigheid van het Parlement.

Ik wil er enkel aan herinneren dat ik tijdens mijn interpellatie van gisteren als bewijs van onze stelling een stuk tekst heb geciteerd uit een recente verklaring van de CVP, waarin deze opkomt voor het recht op informatie van de patiënt. Zij houdt daarin een pleidooi voor de herziening van artikel 33 van de Code van de medische plichtenleer.

Het verheugt mij dan ook dat de Regering zich bij monde van minister De Galan heeft geëngageerd om werk te maken van het Charter van de rechten van de patiënt.

Aangezien de CVP het informatierecht van de patiënt zo belangrijk vindt, durf ik te hopen dat zij voor één keer niet voor de eenvoudige, maar voor de gemotiveerde motie zal stemmen. (*Applaus.*)

De Voorzitter. — De stemming begint.

Le vote commence.

— Er wordt tot naamstemming overgegaan.

Il est procédé au vote nominatif.

153 leden zijn aanwezig.

153 membres sont présents.

93 stemmen ja.

93 votent oui.

59 stemmen neen.

59 votent non.

1 onthoudt zich.

1 s'abstient.

Ann. parl. Sénat de Belgique - Session ordinaire 1994-1995
Parlem. Hand. Belgische Senaat - Gewone zitting 1994-1995

Derhalve is de eenvoudige motie aangenomen.

En conséquence, la motion pure et simple est adoptée.

Ja hebben gestemd:

Ont voté oui:

MM. Bartholomeeussen, Beerden, Boesmans, Borin, Borremans, Mme Cahay-André, MM. Cannaeys, Cardoen, Coenraets, Collignon, Cooreman, Mme Creyf, MM. Crucke, Daerden, Debrus, Deghilage, Mme Delcourt-Pêtre, MM. Delcroix, De Loor, De Meyer, Deprez, De Roo, de Seny, De Seranno, Desutter, Mme Detiège, MM. Deworme, De Wulf, Didden, Dighneef, Erdman, Evrard, Flagothier, Garcia, Geens, Gesquiere, Grosjean, Guillaume, Happart, Henneuse, Hofman, Hotyat, L. Kelchtermans, Kenzeler, Lallemant, Larcier, Lefevre, Lenfant, Lenssens, Leroy, Mme Lieten-Croes, MM. Mahoux, Mairesse, Marchal, Martens, Matthijs, Mme Maximus, MM. Maystadt, Moens, Moureaux, Mouton, Pataer, Pécriaux, Pinoie, Poulain, Quintelier, Scharff, Seeuws, Spitaels, Stroobant, Suykerbuyk, Swinnen, Taminiaux, Timmermans, Tobback, Mmes Tyberghien-Vandenbussche, Van Cleuvenbergen, MM. Vancrombrugge, Vandenbergh, Mme Van der Wildt, MM. Van Erps, Vanha-verbeke, Vanlerberghe, H. Van Rompaey, R. Van Rompaey, Van Rompuy, Van Wambeke, Mme Verhoeven, MM. Vermassen, Verschueren, Weyts, Wintgens et Swaelen.

Neen hebben gestemd:

Ont voté non:

MM. Anthuenis, Baise, Barzin, Benker, Bock, Bosman, Buelens, Mmes Buyle, Cornet d'Elzies, MM. Cuyvers, Daras, Mme Dardenne, MM. De Boeck, Decléty, De Croo, de Donnée, De Gucht, Désir, Desmedt, D'hondt, Dierickx, Dufour, Eeman, Evers, Foret, Mme Gijsbrechts-Horckmans, MM. Goossens, Goovaerts, Hasquin, Mme Herzet, MM. Houssa, Jonckheer, Mme Leduc, MM. Lozie, Maertens, Mmes Maes, Mayence-Goossens, MM. Meesters, Monfils, Pedé, Peeters, Raes, Schiltz, Snappe, Tavernier, Truyen, Ulburghs, Vaes, Valkeniers, Van Aperen, Vandenhoute, Mme Van den Poel-Welkenhuysen, MM. Van Hooland, Van Wallegem, van Weddingen, Verlinden, Vermeiren, Verreycken et Wierinckx.

Onthouden heeft zich:

S'est abstenu:

M. De Backer.

De Voorzitter. — Ik verzoek de heer De Backer de reden van zijn onthouding mede te delen.

De heer De Backer (VLD). — Mijnheer de Voorzitter, ik ben afgesproken met de heer Ottenbourgh.

MEDEDELING VAN DE VOORZITTER

COMMUNICATION DE M. LE PRESIDENT

De Voorzitter. — Hier volgt de uitslag van de stemming over de voordracht van de tweede kandidaat voor het ambt van staatsraad:

Voici le résultat du scrutin pour la présentation du deuxième candidat à la place de conseiller d'Etat:

Aantal stemmenden: 148.

Nombre de votants: 148.

Blanco of ongeldige stembriefjes: 18.

Bulletins blancs ou nuls: 18.

Geldige stemmen: 130.

Votes valables: 130.

Volstreckte meerderheid: 66.

Majorité absolue: 66.

De heer Bayi bekomt 122 stemmen.
M. Bayi obtient 122 suffrages.
Mevrouw Scarcez bekomt 6 stemmen.
Mme Scarcez obtient 6 suffrages.
De heer Moyaerts bekomt 2 stemmen.
M. Moyaerts obtient 2 suffrages.

Bijgevolg wordt de heer Bayi die de volstrekte meerderheid der stemmen bekomen heeft, tot tweede kandidaat uitgeroepen.

En conséquence, M. Bayi ayant obtenu la majorité absolue des suffrages, est proclamé deuxième candidat.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

ORDRE DES TRAVAUX

De Voorzitter. — Dames en heren, de commissie voor de Parlementaire Werkzaamheden stelt voor aanstaande week de volgende agenda voor:

Donderdag 1 december 1994, 's ochtends om 10 uur.
Ontwerp van wet houdende sociale en diverse bepalingen.

's Namiddags om 15 uur.

1. Benoeming van de voorzitter van het Vast Comité van toezicht op de inlichtingendiensten.
2. Mondelinge vragen.
3. Hervatting van de agenda van de ochtendvergadering.

's Avonds om 19 uur.

Hervatting van de agenda van de ochtendvergadering.

Vrijdag 2 december 1994 om 14 uur.

1. Hervatting van de agenda van de vergadering van donderdagochtend.

Vanaf 17 uur: stemmingen.

2. Interpellatie van de heer Vermeiren tot de minister van Landsverdediging over « het toepassen van de beslissing tot afschaffing van de militaire dienstplicht ».

Mesdames, messieurs, la commission du Travail parlementaire vous propose pour la semaine prochaine l'ordre du jour suivant:

Jeudi 1er décembre 1994, le matin à 10 heures.

Projet de loi portant des dispositions sociales et diverses.

L'après-midi à 15 heures.

1. Nomination du président du Comité permanent de contrôle des services de renseignements.
2. Questions orales.
3. Reprise de l'ordre du jour de la séance du matin.

Le soir à 19 heures.

Reprise de l'ordre du jour de la séance du matin.

Vendredi 2 décembre 1994 à 14 heures.

1. Reprise de l'ordre du jour de la séance de jeudi matin.
A partir de 17 heures: votes.
2. Interpellation de M. Vermeiren au ministre de la Défense nationale sur « l'application de la décision de supprimer le service militaire ».

Le Sénat est-il d'accord sur cet ordre des travaux?

Is de Senaat het eens met deze regeling van de werkzaamheden?
(Instemming.)

Il en est donc ainsi décidé.

Dan is hiertoe besloten.

VOORDRACHT VAN KANDIDATEN VOOR EEN VACANT AMBT VAN STAATSRaad

Derde stembest

PRESENTATION DE CANDIDATS A UNE PLACE VACANTE DE CONSEILLER D'ETAT

Troisième tour de scrutin

De Voorzitter. — Wij gaan nu stemmen over de voordracht van de derde kandidaat.

Nous allons procéder maintenant à la présentation du troisième candidat.

De stemming begint met de naam van de heer Desmedt.

Le vote commence par le nom de M. Desmedt.

— Er wordt tot geheime stemming overgegaan.

Il est procédé au scrutin.

De Voorzitter. — De stemming is gesloten.

Le scrutin est clos.

De Senaat zal waarschijnlijk zijn agenda willen voortzetten, terwijl de stemopnemers de stembiljetten nazien.

Il conviendra sans doute au Sénat de reprendre la suite de son ordre du jour pendant que les scrutateurs dépouillent les bulletins de vote.

Dan is hiertoe besloten.

Il en sera donc ainsi.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

ORDRE DES TRAVAUX

De Voorzitter. — Wij moeten nu overgaan tot de interpellaties.

Ik stel voor de vergadering gedurende enkele ogenblikken te schorsen in afwachting van dat de ministers, die thans in de Kamer moeten zijn, hier aanwezig kunnen zijn om de interpellaties te aanhoren.

Nous devons procéder maintenant aux interpellations.

Je propose de suspendre la séance pour quelques instants afin de permettre aux ministres, momentanément retenus à la Chambre, de rejoindre le Sénat pour répondre aux interpellations.
(Assentiment.)

De vergadering is geschorst.

La séance est suspendue.

— De vergadering wordt geschorst om 16 h 50 m.

La séance est suspendue à 16 h 50 m.

Ze wordt hervat om 17 uur.

Elle est reprise à 17 heures.

De heer Seeuws, ondervoorzitter, treedt als voorzitter op

De Voorzitter. — De vergadering is hervat.

La séance est reprise.

INTERPELLATION DE MME MAYENCE-GOOSSENS AU
MINISTRE DU COMMERCE EXTERIEUR, ET MINISTRE
DES AFFAIRES EUROPEENNES SUR « LE DEBLOCAGE,
LORS DU PROCHAIN CONSEIL EUROPEEN D'ESSEN,
DES FONDS INSCRITS AU PROGRAMME INDICATIF
NATIONAL POUR LE RWANDA ».

INTERPELLATIE VAN MEVROUW MAYENCE-GOOSSENS
TOT DE MINISTER VAN BUITENLANDSE HANDEL, EN
MINISTER VAN EUROPESE ZAKEN OVER «HET
DEBLOKKEREN, OP DE VOLGENDE VERGADERING
VAN DE EUROPESE RAAD TE ESSEN, VAN DE GELD-
MIDDELEN OPGENOMEN IN HET NATIONAAL INDI-
CATIEF PROGRAMMA VOOR RUANDA»

M. le Président. — L'ordre du jour appelle l'interpellation de Mme Mayence-Goossens au ministre du Commerce extérieur, et ministre des Affaires européennes sur «le déblocage, lors du prochain Conseil européen d'Essen, des fonds inscrits au programme indicatif national pour le Rwanda».

Le ministre des Affaires étrangères répondra en lieu et place de son collègue.

La parole est à l'interpellatrice.

Mme Mayence-Goossens (PRL). — Monsieur le Président, c'est avec beaucoup d'intérêt que j'ai pris connaissance de la proposition de résolution commune du Parlement européen de ce 26 octobre 1994.

Je constate que cette proposition qui émane d'une autre enceinte est un plaidoyer similaire à celui que nous avons émis dans cette assemblée en faveur du Rwanda.

Monsieur le ministre, je vous ai adressé le texte complet de mon intervention afin que vous puissiez y trouver des références dont je ne donnerai pas lecture à cette tribune. Je me limiterai, dès lors, à vous rappeler les suggestions concrètes et urgentes qui figurent dans cette proposition de résolution.

«Le Parlement européen

— Souligne l'importance qu'il attache au rôle de la MINUAR dont la présence neutre et indépendante est cruciale pour créer les conditions de sécurité nécessaires au retour des réfugiés et demande par conséquent au Conseil de sécurité des Nations unies de reconstituer sans tarder entièrement l'effectif de la force de maintien de la paix, à savoir 5 500 hommes;

— Invite instamment le Conseil et les gouvernements des Etats membres à exercer les pressions nécessaires pour empêcher le regroupement et le maintien sur pied de guerre des ex-forces gouvernementales ainsi que des milices armées, et pour éviter aussi que leurs membres ne commettent d'autres massacres et ne rallument la guerre civile qui pourrait dégénérer en un conflit régional;

— Rappelle que la normalisation de la situation au Rwanda et la stabilisation de la sous-région passent par le retour chez eux des réfugiés et des déplacés, et souligne que ce retour sera rendu possible s'il est mis fin aux actes de violence et d'intimidation commis par les partisans de l'ancien gouvernement à l'encontre des populations réfugiées dans les camps qui souhaitent regagner leur domicile;

— Souligne que le retour chez eux des réfugiés dépend aussi largement de la situation à l'intérieur même du Rwanda, et que l'établissement de mesures de confiance contribuera à la réussite de l'opération;

— Demande au gouvernement rwandais d'engager un dialogue constructif avec toutes les forces démocratiques et les représentants de la société civile;

— Demande à l'Union européenne et aux Etats membres de reconnaître le nouveau gouvernement rwandais qui se montre déterminé à faire triompher la réconciliation nationale dans l'esprit des accords d'Arusha, en collaboration avec les forces démocratiques du pays, et qui a manifesté sa volonté de faciliter le retour des réfugiés;

— Demande au gouvernement rwandais d'examiner les rapports faisant état d'exécutions arbitraires et sommaires commises par l'APR, et de garantir le respect des droits de l'homme pour tous les citoyens;

— Insiste auprès des pays donateurs sur la nécessité de s'atteler sans délai à la remise en état de l'agriculture rwandaise et du réseau de distribution alimentaire afin d'empêcher l'apparition de la famine;

— Exige que des décisions soient prises immédiatement dans le sens indiqué par la résolution du Parlement européen du 15 septembre 1994, et demande à la Commission de fournir d'urgence au nouveau gouvernement l'assistance technique indispensable pour restaurer l'administration dans toutes ses composantes, en particulier dans le domaine de la justice;

— Considère que l'application du programme indicatif national pour le Rwanda est liée à des conditions que le gouvernement rwandais ne peut actuellement remplir, faute d'une aide suffisante de la part de la communauté internationale;

— Demande dès lors que soient débloqués les fonds inscrits dans ce programme indicatif national pour le Rwanda en levant toutes les conditions préalables indûment imposées.»

Je me permets d'insister plus particulièrement sur l'exécution de ce point.

Le texte de la résolution se termine enfin en ces termes:

«— Demande qu'une décision rapide soit prise concernant l'envoi d'observateurs de l'Union européenne au Rwanda.»

Je ne pense pas me tromper d'enceinte en lisant à cette tribune la résolution qui émane du Parlement européen. Point par point, elle correspond en effet aux propos déjà tenus ici et que je vous ai antérieurement demandé de bien vouloir considérer.

Afin qu'elle soit appuyée et pour qu'elle aboutisse, il est impératif que cette résolution soit présentée au prochain Sommet européen des chefs d'Etat et de gouvernement qui se tiendra à Essen les 7 et 8 décembre prochains. Des décisions doivent en effet être prises afin que la volonté du Parlement européen soit respectée et des instructions d'exécution de ces décisions doivent être transmises à la Commission. Il convient dès lors de débloquer la somme de 5,125 milliards inscrite dans le programme indicatif national pour le Rwanda, montant qui doit servir à la coopération avec ce pays dans le cadre de la Convention de Lomé IV.

L'innombrable génocide dont a été victime la population du Rwanda mérite l'urgence et l'efficacité de notre aide.

Le Gouvernement belge a, de cette façon, l'occasion de reprendre son rôle de leader dans l'orientation de la politique des pays de l'Afrique centrale.

Le Gouvernement belge ne pourrait-il pas intervenir auprès du Fonds monétaire international et de la Banque mondiale pour défendre la reprise de la coopération avec le Rwanda?

Il est sans doute connu qu'une des conditions exigées par les institutions de Bretton Woods est l'apurement de la dette de six millions de dollars due par le Rwanda. Cela pourrait être une suggestion pour l'utilisation d'une partie des fonds dont je viens de demander le déblocage.

Cette demande ne dépend donc pas uniquement de votre décision. Néanmoins, notre Gouvernement joue un rôle important au sein du Conseil européen. J'imagine, monsieur le Premier ministre, que vous n'avez pas perdu toute votre autorité. Pourriez-vous, dès lors, lui transmettre mon plaidoyer qui s'adresse également à vous qui êtes membre du Conseil des ministres des Affaires étrangères? Je rappelle que les fonds sont disponibles et que la Convention de Lomé IV les a mis à disposition. Ils doivent donc encore être attribués. Cette décision concrète doit être prise lors du prochain sommet à Essen. Je vous demande donc de bien vouloir défendre cette demande.

Je voudrais à présent aborder un autre sujet. Un montant de 210 millions de francs est consacré à l'envoi, par l'Union européenne, de cinquante observateurs. Cette opération très coûteuse incombe à la coopération allemande. Cette somme excessive pourrait à mon sens être plus utilement dépensée au profit plus direct des populations rwandaises. Comme le Parlement européen, je considère que l'envoi de ces observateurs est indispensable. Néanmoins, dans le cadre de la discussion des problèmes de coopération dépendant des Affaires étrangères, ne pourriez-vous suggérer que la MINUAR s'acquitte de cette tâche? L'opération serait nettement moins onéreuse, sans pour autant perdre de son efficacité.

Par ailleurs, les montants relatifs aux Conventions de Lomé III et de Lomé IV encore disponibles devraient être utilisés judicieusement.

J'ose espérer que M. le ministre des Affaires étrangères voudra bien défendre ce point de vue auprès de ses collègues.

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Pataer.

De heer Pataer (SP). — Mijnheer de Voorzitter, het verheugt mij dat ik thans de gelegenheid krijg voor het eerst in dialoog te treden met de nieuwe Vice-Eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken.

Ik heb reeds meerdere keren samen met mevrouw Mayence over Ruanda geïnterpelleerd. Ik stel daarbij telkens vast dat onze standpunten ter zake dicht bij elkaar liggen.

Het Europees Parlement dringt terecht aan bij de Verenigde Naties om hun verantwoordelijkheid ten opzichte van Ruanda verder op zich nemen. De taak van de Verenigde Naties moet overigens zo ruim mogelijk worden geïnterpreteerd, al was het maar om de schuld van de internationale gemeenschap tegenover Ruanda in te lossen. Iedereen herinnert zich maar al te goed op welke manier de beperkt aanwezige UNAMIR-troepen hebben gereageerd of — beter — niet hebben gereageerd op het drama dat zich in de lente van dit jaar in Ruanda heeft voltrokken.

Hierbij aansluitend wil ik signaleren dat de heer René Degni-Segui, UNO-expert inzake mensenrechten en decaan van de rechtsfaculteit in Abidjan, de hoofdstad van Ivoorkust, reeds verschillende rapporten heeft opgesteld over de situatie in de Ruandese vluchtelingenkampen. In zijn jongste rapport heeft hij benadrukt dat meer waarnemers — al dan niet met blauwe helm — naar Ruanda moeten worden gestuurd, al was het maar om in de vluchtelingenkampen de echte vluchtelingen te scheiden van degenen die schuldig zijn aan het bloedige drama.

Tenslotte, mijnheer de Vice-Eerste minister, wil ik nog even inhaken op de verklaring over Ruanda die u enkele dagen geleden hebt afgelegd en waarmee wij in grote mate akkoord kunnen gaan. U pleitte daarin, zoals wij allemaal denk ik, voor een fundamentele verzoening tussen de verschillende bevolkingsgroepen van Ruanda als een noodzakelijke voorwaarde om opnieuw tot een blijvende vrede in het land te komen. Deze noodzakelijke verzoening zal echter in evenwicht moeten worden gebracht met een al even noodzakelijke gerechtigheid. Op het eerste gezicht zijn dit tegenstrijdige standpunten. Het is een moeilijke opgave tegelijkertijd middelen te verschaffen om een internationale rechtbank te laten functioneren, zodat de schuldigen voor de volkerenmoord vervolgd en berecht kunnen worden, en pleiten voor verzoening. Dat is niet zo eenvoudig te combineren. Ik weet dat u zich daarvan bewust bent, maar ik wilde toch van deze gelegenheid gebruik maken om dit nogmaals te onderstrepen. (*Applaus.*)

M. le Président. — La parole est à M. Vandenbroucke, Vice-Premier ministre.

M. Vandenbroucke, Vice-Premier ministre et ministre des Affaires étrangères. — Monsieur le Président, je vais donner à Mme Mayence une réponse détaillée concernant le programme indicatif national pour le Rwanda. J'évoquerai également, en prenant comme point de départ son interpellation et l'intervention de M. Pataer, l'initiative prise par le Gouvernement belge.

Consciente de la gravité de la situation au Rwanda et de la nécessité d'une aide urgente et efficace, l'Union européenne a déjà pris des décisions allant dans le sens de la résolution du Parlement européen à laquelle vous vous référez, madame. Avant l'adoption de cette résolution, l'Union avait établi, le 4 octobre 1994, une position commune à l'égard du Rwanda, première application de l'article J. 2 du Traité de Maastricht.

L'Union européenne a ainsi déterminé les objectifs et les priorités de sa politique vis-à-vis du Rwanda, les Etats membres devant, ensuite, veiller à la conformité de leur politique nationale par rapport à cette position commune.

Quel est le contenu de cette position? Tout d'abord, priorité doit être donnée au retour des réfugiés. Ensuite, il faut continuer à fournir une aide humanitaire à ces derniers et prendre des mesures coordonnées de redressement à court terme, notamment dans les domaines prioritaires de l'eau et de l'électricité, mais également en

matière d'éducation, de santé et de logement. Il importe aussi de reprendre la coopération au développement, progressivement et à certaines conditions, de lancer des mesures de réhabilitation dans les pays voisins du Rwanda qui ont subi les conséquences de la présence des réfugiés.

Dans le cadre de la Convention de Lomé IV, le Rwanda bénéficie de 118 millions d'écus de ressources programmées, dont environ 20 p.c. ont été engagés jusqu'au mois d'octobre 1993. Mme Mayence est sans aucun doute consciente du fait que l'exécution du programme indicatif national pour le Rwanda a dû être interrompue à cette époque, à la suite des troubles dramatiques survenus dans le pays.

Il faut souligner que, dès le début du conflit, l'Union européenne a accru son aide humanitaire à l'égard des populations souffrant cruellement des violences commises. Elle a apporté de l'aide aux réfugiés se trouvant dans les pays voisins et s'est efforcée de secourir les populations touchées à l'intérieur du Rwanda, chaque fois que les conditions le permettaient.

Depuis octobre 1993, la contribution de l'Union européenne en aide humanitaire dans la région frôle déjà les 300 millions d'écus. Le budget affecté à cette aide étant épuisé, 150 millions d'écus, prévus initialement pour la coopération au développement mais non utilisés dans le cadre des Conventions de Lomé II et III, ont dû être débloqués, le mois dernier, afin de faire face à la situation sans précédent créée par la guerre au Rwanda.

Outre l'aide humanitaire, la reprise progressive de la coopération au développement entre l'Union européenne et le Rwanda — telle que prévue dans le cadre de la Convention Lomé IV —, son évolution et le versement des crédits — il reste encore quelque 95 millions d'écus — ont lieu en fonction des progrès constatés en matière de réconciliation, d'élargissement de l'assise du nouveau gouvernement et de création des conditions essentielles au retour des réfugiés.

Fin septembre, le Rwanda a nommé un nouveau coordonnateur national, le ministre du Plan, qui, en collaboration avec son homologue européen, le commissaire Marin, est l'autorité qui décide des projets de coopération et de l'affectation des crédits.

L'envoyé spécial de la Commission à Kigali élabore actuellement, avec son équipe, un programme de réhabilitation. La conférence de Genève, convoquée par la CNUCED, à la demande du gouvernement rwandais, et prévue pour la fin de cette année, permettra de mieux définir les critères d'intervention, en coordination avec les autres bailleurs de fonds.

Le déblocage de cinq millions, auquel se réfère l'honorable parlementaire, constitue la première mise en pratique effective de la position commune de l'Union européenne. Cet argent ne servira pas à l'envoi d'observateurs, mais bien à la remise en état du réseau électrique de Kigali et de plusieurs autres villes, ce qui permettra de faire fonctionner les installations de pompage et d'alimentation en eau.

L'exécution de cette première phase de réhabilitation a été confiée à la coopération allemande, via la « Deutsche Gesellschaft für Zusammenarbeit », en étroite collaboration avec la Société nationale rwandaise Electrogaz.

Par ailleurs, sur le plan du respect des droits de l'homme, l'Union européenne a souligné, de façon unanime, l'importance d'augmenter le nombre de ses observateurs actuellement en place au Rwanda et de déployer la totalité des forces de la MINUAR. L'Union européenne considère en effet qu'il est prioritaire d'encourager le retour des réfugiés dans un climat de confiance, de sécurité et de stabilité, base de tout redressement économique. A ce point de vue, Mme Mayence a raison, me semble-t-il, de souligner le rôle qui pourrait être dévolu à la MINUAR à cet égard. Dans cette optique, l'Union européenne a plaidé en faveur de l'élargissement du mandat de la MINUAR, afin que cette dernière puisse réellement intervenir dans les camps de réfugiés.

L'Union européenne a décidé d'envoyer une quarantaine d'observateurs supplémentaires, dont la tâche sera de contrôler le respect des droits de l'homme lors du retour des réfugiés et de leur réinsertion dans la société rwandaise. Un premier groupe de trois observateurs se trouve actuellement à Kigali. Ils ont pour mission de discuter, avec les responsables des Nations unies, des critères

d'intégration des forces de l'Union européenne dans le cadre de la mission des observateurs «droits de l'homme». Dès que cette mission sera terminée, l'ensemble des observateurs européens pourra rejoindre le Rwanda, sans doute dans le courant du mois de janvier 1995. Cette opération sera financée conjointement par les Etats membres, l'Union européenne ne prenant en charge que les frais opérationnels sur place.

Wij beschouwen de terugkeer van de vluchtelingen ook als het cruciaal probleem in de benadering die de Belgische Regering op mijn initiatief heeft uitgewerkt. Ik hecht bijzonder veel belang aan de beslissing die wij hebben genomen op 18 november. De grote lijnen ervan zijn in overeenstemming met standpunten, ingenomen in het Europees Parlement en door de Europese Unie.

Wij kunnen inderdaad niet toekijken op wat in Ruanda en in Centraal-Afrika een dramatische vicieuze cirkel is geworden. Hoe kunnen wij die doorbreken?

De Belgische Regering heeft hieromtrent niet alleen een politieke benadering uitgewerkt maar ze heeft ook concrete voorstellen voorgelegd die nu in verschillende hoofdsteden worden besproken.

Wij zijn van oordeel dat de terugkeer uit de vluchtelingenkampen moet worden georganiseerd, op een wijze die kan verschillen van land tot land en van kamp tot kamp. De terugkeer moet niet alleen «etappegewijze» maar als het ware ook «drupsgewijze» worden aangepakt.

Volgens ons kan *la chaîne du retour*, de keten van de terugkeer, het best worden georganiseerd vanuit de kampen in Burundi. De mensen zouden eerst worden opgevangen in ontvangstkampen in Ruanda waar ze het gevoel moeten krijgen dat ze veilig zijn, om ze vervolgens verder te begeleiden naar hun huizen. Daar moeten ze kunnen vaststellen dat ze economisch kunnen overleven.

Een ander aspect van ons standpunt is het spoedig bijeenroepen van een regionale conferentie over het vluchtelingenprobleem in Centraal-Afrika. We bepleiten niet alleen de noodzaak van dit initiatief maar tevens dat het zeer spoedig moet genomen worden.

Zoals ook het Europees Parlement heeft verklaard, is het bovendien noodzakelijk dat de regering in Ruanda maatregelen neemt opdat de vluchtelingen, die willen terugkeren, het gevoel hebben dat ze dat veilig kunnen doen. Hierin moeten we de regering in Ruanda helpen. We hebben voorstellen in dat verband uitgewerkt. Dit alles veronderstelt echter een voldoende sterk signaal van de Ruandese regering. Zij moet op korte termijn maatregelen nemen om de rechtsstaat en de discipline in het leger te herstellen, het eigendomsrecht van de vluchtelingen die terugkeren te doen eerbiedigen en zij moet een nationale verzoening nastreven.

We hebben de diplomatieke adviseur van de Eerste minister, de heer Swinnen, die ook ambassadeur is geweest in Kigali, met deze boodschap naar Kigali, Bujumbura en de OAE gestuurd. Bij zijn terugkeer zal ik de reacties van de partners evalueren. Ik kan wel al mededelen dat de eerste reacties op onze globale demarche heel positief zijn, wat echter niet betekent dat we reeds aan uitwerking toe zijn.

En ce qui concerne la dette du Rwanda envers les institutions de Bretton Woods, la Belgique est prête à coopérer avec ses partenaires afin d'étudier la possibilité d'un apurement. Des accords de principe existent déjà, mais il y a encore lieu de réfléchir à la manière de procéder. Ce point fait évidemment partie de la démarche globale de notre Gouvernement vis-à-vis du Rwanda.

Ik hoop dat ik heb aangetoond dat de Europese Unie een concrete politiek voert ten aanzien van Ruanda, niet alleen op het humanitaire vlak, maar ook progressief en conditioneel op het vlak van de ontwikkelingssamenwerking die gericht is op het herstel in Ruanda. Bovendien heb ik weliswaar kort, maar de meeste gegevens zijn publiek bekend, aangegeven dat met de Belgische demarche een initiatief wordt genomen dat dezelfde inspiratie heeft. Ik hoop u op het gepaste moment de resultaten van deze demarche te kunnen mededelen. (Applaus.)

M. le Président. — La parole est à l'interpellatrice.

Mme Mayence-Goossens (PRL). — Monsieur le Président, je tiens à dire au ministre que je me réjouis du fait que nos attitudes face au problème discuté sont assez proches. Je suis à la fois heureuse et rassurée de constater que le Gouvernement a la volonté de jouer à nouveau un rôle important en Afrique centrale. Je tiens à souligner que notre savoir-faire et notre connaissance particulière de cette région peuvent déterminer, au-delà de notre politique propre, celle de l'ensemble de l'Union européenne, certains des Etats membres n'ayant pas l'expérience de la Belgique en Afrique centrale. Je saisis d'ailleurs l'occasion pour souligner le travail remarquable et très apprécié, réalisé par l'ambassadeur Swinnen au Rwanda, particulièrement pendant les événements tragiques survenus dans ce pays. Son expérience constitue un réel avantage dans le cadre du rôle que nous avons à jouer au Rwanda.

Comme vous l'avez dit, monsieur le Vice-Premier ministre, il est exact que des moyens importants ont été consacrés à l'aide humanitaire dans les camps. Il faut cependant éviter d'en arriver à une situation où les réfugiés refuseraient de quitter les camps en raison des nombreuses difficultés qu'ils devraient affronter à l'extérieur.

On ne peut nier l'existence d'un problème de sécurité. Il est normal que les réfugiés soient inquiets et hésitent à rentrer au Rwanda, en raison de l'incertitude de retrouver leur logement ou de l'éventualité de certaines actions de revanche humainement compréhensibles, sans parler des problèmes de bien-être, au sens large du terme. Il est clair que ces réfugiés sont davantage aidés en dehors du Rwanda que dans leur pays.

Je suis persuadée que vous êtes conscient de tous ces éléments, monsieur le Vice-Premier ministre, mais j'insiste pour qu'ils soient mis en évidence dans le cadre de la politique européenne qui dispose de moyens financiers importants. La Belgique peut jouer un rôle déterminant dans le bon usage des moyens disponibles.

De Voorzitter. — Het woord is aan Vice-Eerste minister Vandenbroucke.

De heer Vandenbroucke, Vice-Eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken. — Mijnheer de Voorzitter, ik ben het helemaal eens met deze inspiratie. Ik wens er toch nog aan toe te voegen dat de Belgische demarche uitgaat van de noodzaak van een terugkeer van de vluchtelingen in etappes en met een gedifferentieerde approach. In de Belgische benadering wensen we evenwel de Europese Commissie te activeren omdat zij over financiële middelen beschikt. Vandaag nog heb ik in diverse fora op het internationale vlak laten weten dat wij binnenkort naar initiatieven van de internationale gemeenschap willen toewerken.

Precies om de reden die u aangeeft, mevrouw Mayence, zullen we de Europese Commissie in de mate van het mogelijke hierbij betrekken.

De Voorzitter. — Het woord is aan de interpellant.

Mevrouw Mayence-Goossens (PRL). — Mijnheer de Voorzitter, ik wens nog één opmerking te formuleren. Heel vaak worden zaken geregeld door de Duitse ontwikkelingssamenwerking. Het is echter wenselijk dat België nu de problemen aanpakt, omdat ons land toch beter op de hoogte is van de situatie in Ruanda.

M. le Président. — L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

MEDEDELING VAN DE VOORZITTER

COMMUNICATION DE M. LE PRÉSIDENT

De Voorzitter. — Dames en heren, hier volgt de uitslag van de stemming over de voordracht van de derde kandidaat voor het ambt van staatsraad:

Voici le résultat du scrutin pour la présentation du troisième candidat à la place de conseiller d'Etat:

Aantal stemmenden: 133.

Nombre de votants: 133.

Blanco of ongeldige stembriefjes: 20.

Bulletins blancs ou nuls: 20.

Geldige stemmen: 113.

Votes valables: 113.

Volstrekte meerderheid: 57.

Majorité absolue: 57.

De heer Moyaerts bekomt 111 stemmen.

M. Moyaerts obtient 111 suffrages.

Mevrouw Scarcez bekomt 2 stemmen.

Mme Scarcez obtient 2 suffrages.

Bijgevolg wordt de heer Moyaerts die de volstrekte meerderheid der stemmen bekomen heeft, tot derde kandidaat uitgeroepen.

En conséquence, M. Moyaerts ayant obtenu la majorité absolue des suffrages, est proclamé troisième candidat.

Van deze voordrachten zal kennis worden gegeven aan de eerste voorzitter van de Raad van State en aan de minister van Binnenlandse Zaken.

Il sera donné connaissance de ces présentations au premier président du Conseil d'Etat et au ministre de l'Intérieur.

INTERPELLATION DE M. BENKER AU VICE-PREMIER MINISTRE ET MINISTRE DES AFFAIRES ÉTRANGÈRES SUR « LA SITUATION EN EX-YOUGOSLAVIE »

INTERPELLATIE VAN DE HEER BENKER TOT DE VICE-EERSTE MINISTER EN MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN OVER « DE SITUATIE IN EX-JOEGOSLAVIE »

M. le Président. — L'ordre du jour appelle l'interpellation de M. Benker au Vice-Premier ministre et ministre des Affaires étrangères sur « la situation en ex-Yougoslavie ».

La parole est à l'interpellateur.

M. Benker (Ecolo). — Monsieur le Président, je voudrais avant tout rendre hommage aux victimes innocentes de cette guerre stupide en ex-Yougoslavie, qui mourront aujourd'hui.

Monsieur le Vice-Premier ministre, l'inconvénient d'une interpellation sur un tel sujet, c'est que bien souvent, le texte introduit par son auteur est dépassé par les événements. Les questions que je désirais poser, tout en restant importantes pour des milliers de personnes qui souffrent, sont déjà dépassées par une actualité plus grave encore: la reprise des combats en Bosnie.

Le refus des Américains de surveiller plus longtemps l'embargo sur les armes vers la Bosnie revient, dans les faits, à lever l'embargo, et risque fort d'être suivi par d'autres pays. Il faut cependant rappeler que cet embargo n'a jamais correctement fonctionné. En effet, nous n'ignorons pas que l'URSS a fourni des armes à la Serbie pour plus de 360 millions de dollars, et l'Allemagne pour 320 millions de dollars à la Croatie. Un article de l'hebdomadaire allemand *Der Spiegel* du 14 novembre 1994 décrit clairement comment cet embargo sur les armes n'a jamais réellement fonctionné, quelles armes ont été vendues, par qui et à qui.

Si l'on ajoute à tout cela les menaces du gouvernement serbe de Pale, la reprise des activités meurtrières des *snipers* à Sarajevo ou encore, et c'est bien plus grave, l'interdiction de passage des

convois humanitaires par les zones soit-disant protégées par l'ONU pour atteindre Sarajevo ou d'autres villes de Bosnie prononcée depuis le début de l'été par le gouvernement de Pale, il apparaît évident que la spirale de la violence n'est pas près de s'arrêter.

J'aimerais cependant vous poser quelques questions pour lesquelles il me semble que la diplomatie belge serait à même d'apporter des réponses, en concertation avec les autorités de l'Union européenne et ses partenaires de l'OTAN.

Au début du mois de septembre, j'ai passé quinze jours en Croatie; cela m'a permis de nouer de nombreux contacts avec la population civile, notamment au travers d'associations.

Une certitude se dégage des divers contacts: les droits de l'homme continuent d'être bafoués dans tous les Etats issus du démantèlement de l'ex-Yougoslavie. L'épuration ethnique se poursuit dans certaines régions, non plus par les armes probablement trop expressives pour l'opinion publique, mais d'une façon plus sournoise quoique toujours extrêmement déterminée.

Les routes de Bosnie ont vu passer des flots de réfugiés ces derniers jours, principalement autour de la ville de Bihac, mais nous ne pouvons passer sous silence toutes les autres formes d'épuration ethnique. Presque partout en ex-Yougoslavie — peut-être la Slovénie fait-elle exception — toute forme d'opposition est étouffée. Il suffit, pour s'en rendre compte, de suivre les nombreux procès qui ont lieu en la matière et les jugements rendus contre les membres de l'opposition dans chacune des nouvelles républiques avec lesquelles nous entretenons pourtant des relations diplomatiques.

Je prendrai, cette fois, l'exemple de la Croatie. J'ai suffisamment de sympathie envers les populations croates pour que l'on ne me soupçonne pas d'être anticroate, mais aussi suffisamment de conscience pour pouvoir demander des comptes au gouvernement de ce pays.

Ainsi, en Croatie — et cela est probablement plus grave ailleurs — tout mouvement ou individu qui ne défend pas des idées nationalistes croates est harcelé, voire condamné, selon les anciennes méthodes stalinienne bien connues, avec faux témoignages et pressions multiples. Régulièrement, des familles mixtes sont expulsées de leur lieu d'habitation, jusqu'à ce qu'elles quittent, dégoûtées, le territoire croate. Il s'agit principalement de femmes et d'enfants croates dont les maris ou les pères sont originaires d'autres régions que la Croatie actuelle. Ils se voient dépouillés, non seulement de leur habitation, mais aussi de leurs biens et de leurs effets personnels au profit de policiers et de gens proches du pouvoir. Les familles ainsi traitées n'ont d'autre solution que de quitter le territoire en essayant de réintégrer le pays d'origine du mari, ce qui ne se fait pas sans peine. Ainsi, des familles expulsées de leur habitation à Split prennent le ferry pour essayer de rejoindre la Serbie, en passant par Rijeka et la Hongrie. En général, c'est la police qui se charge de ce genre d'expulsion et pratiquement personne n'ose réagir à ces injustices. Ceux qui ont essayé de le faire ont été accusés de trahison envers la patrie et traînés pour des raisons fallacieuses devant les tribunaux. Même la presse d'opposition, qui n'est pas inféodée au pouvoir, se voit régulièrement confrontée à la censure et aux tracasseries administratives, financières et juridiques, lorsqu'elle ose parler de ce problème.

Cette nouvelle forme d'épuration ethnique, si elle n'est plus accompagnée de meurtres et d'assassinats en Croatie, n'en demeure pas moins violente vis-à-vis des femmes et des enfants.

Dans un tout autre domaine, j'ai également reçu plusieurs témoignages de désacralisation de lieux de cultes. En quelques jours, une mosquée ou une église orthodoxe est rasée, les débris sont éparpillés dans tout le pays pour empêcher une reconstruction et le terrain est labouré, puis semencé, sous l'œil bienveillant des autorités croates.

Dans toutes les républiques de l'ex-Yougoslavie, on tente d'empêcher la reconstitution de familles mixtes dispersées par la guerre, en leur interdisant l'accès ou le retour au territoire. Que deviennent ces gens? Certains demandent l'asile dans les pays d'Europe occidentale, ce qui n'est pas surprenant.

Partout, les minorités rencontrent de gros problèmes, particulièrement les Albanais en Macédoine et au Kosovo. Le conflit entre la Grèce et la Macédoine n'arrange évidemment rien, surtout au niveau économique.

Après des dizaines de mois de guerre — en fait, à peu près trois ans —, l'économie de toutes ces républiques est exsangue; la nourriture est rare et accapare la totalité du budget de la majeure partie de la population qui survit tant bien que mal. Les seuls moyens financiers de l'Etat sont consacrés à l'achat d'armes à l'étranger, ce qui vide les caisses de l'Etat. La guerre est loin d'être finie en ex-Yougoslavie. Chaque jour amène toujours son lot de morts par balles; plusieurs enclaves, dont les plus connues, sans être uniques, sont Sarajevo et Gorazde, restent toujours encerclées et militairement harcelées. Depuis le début de l'été, la guerre a repris tous ses droits dans la région de Bihac. Les offensives bosniaques pour reconquérir du territoire ont été vite repoussées, et ce sont de nouveau les populations civiles qui sont les principales victimes du conflit.

Les populations locales rencontrées dans les trois régions que j'ai visitées sont, d'une part, ulcérées par l'attitude de leurs propres dirigeants et, d'autre part, découragées de voir les autres pays d'Europe assister impuissants à tant d'injustices et de crimes.

Un Etat de droit comme la Belgique ne peut assister passivement à la poursuite de l'épuration ethnique et de la guerre. A l'heure où l'extrême droite s'implante dans les pays occidentaux, notre passivité pourrait, dans quelques années, servir d'arguments à des extrémistes nationalistes qui perpétreraient les mêmes horreurs dans d'autres pays, y compris le nôtre!

La Belgique entretient des relations diplomatiques avec toutes les républiques issues de l'ex-Yougoslavie. Voici quelques jours, nous nous sommes entretenus avec des représentants serbes. Nous avons de nombreux contacts avec les représentants de la Croatie, de la Bosnie, de la Macédoine, tous pays que nous avons reconnus et qui ont des ambassades à Bruxelles.

Monsieur le Vice-Premier ministre, quelles mesures allez-vous prendre pour enclencher, favoriser, finaliser le processus de paix en ex-Yougoslavie? Allez-vous profiter des contacts privilégiés que vous entretenez avec le nouveau secrétaire de l'OTAN pour développer de nouveaux moyens de pression? Au vu des morts qui s'accumulent et de la souffrance qui continue, comptez-vous enfin mener une politique qui empêche effectivement la vente d'armes dans ces républiques en guerre?

Pourquoi la Belgique ne montre-t-elle pas, en s'adressant directement aux représentants civils et aux associations pacifistes, sa répugnance vis-à-vis des divers chefs de guerre qui ont imposé leur projet politique par les armes? Comment allez-vous clairement exprimer à l'opinion publique mondiale et aux divers dirigeants yougoslaves le dégoût de la population belge vis-à-vis des techniques d'épuration ethnique qui continuent à se pratiquer en Croatie et ailleurs?

Dans le Traité de Maastricht, on demande aux Etats de l'Union européenne de ne conclure des accords de coopération qu'avec les pays du tiers monde qui respectent les droits de l'homme. Cette même règle ne s'appliquerait-elle pas aux pays de l'ex-Yougoslavie?

Hier, à la Chambre, vous avez déclaré vouloir donner à la politique extérieure belge un nouvel élan. Sachant que vous êtes fondamentalement pacifiste, je suis convaincu que votre influence sera capitale dans ce pénible dossier de la guerre en ex-Yougoslavie, qui entre bientôt dans sa quatrième année et dans laquelle l'Europe pourrait perdre son âme, si ce n'est déjà fait.

J'ai également écouté votre réponse à l'interpellation de Mme Mayence et je suis frappé par les solutions que vous proposez pour le Rwanda: organiser le retour des réfugiés, les aider et les sécuriser, rétablir la sécurité, poursuivre l'aide alimentaire à destination des populations qui souffrent de la violence, développer l'aide au niveau de la santé et de l'enseignement par la reconstruction des habitations et du système de distribution d'eau et autres, mettre des conditions à la coopération — je suppose que vous faites allusion aux droits de l'homme — et, enfin, envoyer des observateurs pour faire respecter ces droits de l'homme. Dans vos propos, je relève une similitude frappante avec les réponses à donner au problème posé par l'ex-Yougoslavie qui se situe non plus à huit

mille, mais à mille kilomètres de chez nous. J'ose espérer une réponse aussi positive et des intentions aussi pures. (Applaudissements.)

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Maertens.

De heer Maertens (Agalev). — Mijnheer de Voorzitter, graag sluit ik mij aan bij de vragen van collega Benker en wil ik speciaal de nadruk leggen op zijn eerste en vierde vraag. Welke middelen wendt de Vice-Eerste minister aan om het vredesproces in Joegoslavië te bevorderen? Waarom richt België zich niet rechtstreeks tot burgerlijke overheden en vredesverenigingen en laat het zijn afkeur niet duidelijker blijken ten opzichte van de krijgsheren in Bosnië?

Enkele weken geleden was ik in Bosnië, in Tuzla, op de internationale conferentie «Is Europa mogelijk zonder multiculturele samenleving?», ingericht door het Verona-forum en Circel 99 van Sarajevo onder de hoge bescherming van de voorzitter van het Europees Parlement. Met uitzondering van de groenen was de afwezigheid van de buitenlandse grote traditionele partijen opvallend. Eveneens opvallend was de grote aanwezigheid van burgers uit alle delen van ex-Joegoslavië, ook Serven, ook uit Belgrado. Alleen Serven uit de Karadzić-gebieden mochten hun gebied niet uit.

Mijnheer de Vice-Eerste minister, de tienpunten-resolutie die er werd opgemaakt en die ik u daarop bezorgde, wijst duidelijk de etnische opdeling van Bosnië van de hand. Zij verwijst naar de afwezigheid van Europa, dus ook van België, op die terreinen waar de burgerdemocratie, het enige en ook multi-etnische alternatief voor de burgeroorlog, kan worden verstevigd. Ik citeer: «Democratisch, multicultureel en anti-fascistisch Europa staat voor een keuze: ofwel mee te helpen om het Tuzla-model als voorbeeld te stellen voor al die gemeenschappen in Bosnië en Herzegovina ofwel mee te werken, door passiviteit, aan de onherroepelijke vernietiging van elke hoop op heropbouw van een multicultureel en tolerant Bosnië-Herzegovina. Dit zou de nederlaag betekenen van de fundamentele waarden van het moderne Europa.» Dat is een duidelijke uitspraak van de Joegoslaven zelf. Ik vraag de bruine collega's hier aanwezig dit toch goed in de oren te knopen.

Wat ik daarnet heb aangehaald is niet helemaal verenigbaar met uw verklaring, gisteren, voor de Kamer. U geeft daarin wel een analyse van het Joegoslavisch conflict en u stelt vragen bij de contactgroep met de volgende woorden: «minder animo en meer verdeeldheid». U geeft een conclusie, maar u doet geen beleidsvoorstel, en u verwijst enkel naar de CJTF-onderhandelingen, de WEU en de NAVO. U zegt echter niets over de wapenhandel die, met of zonder de VS-controle, rustig voortgaat. Hoe staat u daar tegenover? Machteloos misschien? Een aantal landen, zoals Turkije, Rusland, China en Tsjechoslowakije leveren zelfs wapens aan de drie strijdende partijen. Collega Benker heeft er reeds naar verwezen. U zegt niets over het feit dat er wel wordt onderhandeld met oorlogszuchtige fascistten, maar niet met de democratische, pacifistische en multi-etnische burgerverenigingen zoals het Verona-forum, waarvoor ook leden van uw partij, waaronder mandatarissen, grote belangstelling hebben.

In uw verklaring, in het hoofdstuk III onder de zin «Onze stabiliteit hangt af van de stabiliteit in Oost-Europa», een variatie op het Tuzla-thema «Is Europa mogelijk zonder multi-culturele samenleving?», haalt u Elie Wiesel aan en zegt u dat «vrede en veiligheid in laatste instantie ook een kwestie zijn van solidariteit. En aan het aanvaarden van deze solidariteit moeten wij gestalte geven in ons buitenlands beleid». Mooie woorden, maar betekent dat ook concreet dat u gestalte geeft aan solidariteit met de burgers zelf en niet met de krijgsheren? Daar vind ik in uw verklaring niets van terug. Wat ik wel terugvind is een algemene verwijzing zoals: «Wat van belang is, is de stabiliteit van internationale betrekkingen, die toelaat dat naties, volkeren, zich naar eigen keuze in vrede kunnen ontplooiën.»

En onder hoofdstuk VIII over mensenrechten en democratie zet u de poort open om ons niet langer achter de Europese of internationale instellingen te verschuilen. Ik citeer: «Dit neemt niet weg dat er ook in de zuiver bilaterale betrekkingen nood aan ruimte blijft bestaan om daarvan een permanent aandachtspunt te maken.»

Zeg nu eens concreet wat u daarmee bedoelt? En wat met uitspraken als: « Ons land zal zich verder (dus het gebeurde al) actief blijven inzetten om derde landen concreet bij te staan in hun democratiseringsproces — denk aan de Tuzla-conferentie — en bij het uitbouwen van een goedwerkende rechtsstaat — denk aan Karadzic als gesprekspartner — die tegemoet komt aan de verzuchtingen van zijn burgers! » Er staat wel degelijk burgers! Wat heeft overigens uw voorganger concreet daarvoor gedaan? Over dit specifieke onderwerp heb ik nog niets concreets gevonden in het regeringsbeleid, al is dit misschien te wijten aan mijn beperkte kennis.

Mijnheer de Vice-Eerste minister, sta mij toe u volgende concrete vragen te stellen. U hoeft er niet onmiddellijk op te antwoorden, want ik begrijp dat u niet de tijd hebt gehad om u daarop voor te bereiden.

Ten eerste, welk bedrag heeft België aan de vrije democratische media in Bosnië gegeven om de democratie te verstevigen? Ik bedoel dus niet de nationalistisch gecontroleerde media.

Ten tweede, u weet dat er dertig Belgische ECMM-waarnemers op het terrein werken die geen diplomatiek mandaat meer hebben. Bent u bereid aan de Europese commissaris te vragen aan het driehonderdtal Europese waarnemers een coördinatiemandaat te geven bij de verdeling van de humanitaire hulp in Bosnië? Die loopt nu bijzonder mank. De komende winter zal wellicht heel wat mensenlevens kosten. Bepaalde steden worden goed geholpen, maar andere helemaal niet, toevallig omdat zich daar geen NGO bevindt die voor hulp kan instaan.

Ten derde, bent u bereid om er bij de heer Karadzic op aan te dringen de stichter van zijn eigen partij, de SDS, de auteur Vladimir Srebrov, die Karadzic voor de oorlog uitbrak geweest heeft op zijn oorlogszuchtige ideeën, uit de gevangenis te ontslaan om hem opnieuw een rol te laten spelen bij het zoeken naar een vredesoplossing? Charismatische figuren kunnen immers tot zo'n oplossing bijdragen.

Ik heb nog meer detailvragen die een reële en concrete bijdrage kunnen leveren tot de vrede. Daarvoor is mijn tijd vandaag echter te kort. Ik zal het dus hierbij laten. *(Applaus.)*

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Verreycken.

De heer Verreycken (Vl. Bl.). — Mijnheer de Voorzitter, het is moeilijk om vanop dit comfortabele en veilige spreekgestoelte een oordeel te vellen over de post-communistische chaos in ex-Joegoslavië. Worden wij eigenlijk wel beroerd door de dood van een 7-jarig jongetje dat door scherpshutters in Sarajevo werd getroffen op 18 november? Worden wij nog wel beroerd door de honderdduizenden doden en de vier miljoen vluchtelingen in de vroegere Joegoslavische smeltkroes?

Alle politieke en militaire intelligentie kan niet verhinderen dat degenen die de Groot-Servische dictatuur niet willen aanvaarden nu al hun derde hongerwinter ingaan. Zowel de vroegere als de nieuwe secretaris-generaal van de NAVO, hij stond en hij staat erbij, en hij keek en hij kijkt ernaar.

De NAVO zag en ziet Claes vaak en indien ik hier een andere klemtoon leg dan wordt het: de NAVO ziet Klaas Vaak.

De NAVO beroept zich op de Verenigde Naties om geen beslissingen te moeten nemen en de Verenigde Naties zoeken eigenlijk een alibi om alle VN-soldaten te kunnen terugtrekken. « Wegwezen uit deze heksenketel » lijkt wel de boodschap, vooral dan omwille van interne verdeeldheid.

Is het misschien daarom dat Europa de hete aardappel aan Amerika doorgeeft, en geen eigen verantwoordelijkheid neemt, terwijl hetzelfde Amerika reeds lang aandringt op een opheffing van het wapenembargo voor de verdedigers van Bosnië-Herzegowina? Het embargo tegenover de Serviërs blijkt immers zo lek als een zeef en voor de andere volkeren pordicht, zodat die enkel over handwapens beschikken. Europa is zelf niet bij machte om de overduidelijke agressie te stoppen.

Vermits het, zoals ik reeds zei, van op dit comfortabele spreekgestoelte, wel zeer eigenwijs zou zijn om een oordeel uit te spreken over de plaatselijke gebeurtenissen, wil ik mij beperken tot vragen over situaties waar Europa wel onmiddellijk zijn gezag

kan laten gelden. Nu bedoel ik de erkende Staat Kroatië die over een legitieme regering beschikt, die echter geen gezag kan uitvoeren over gans haar grondgebied. In de zogenaamde Krajina en de Baranja werden enkel VN-soldaten geplaatst om de onwettigheid en de bezetting waar te nemen of hierover verslag uit te brengen, terwijl Europa hier eigenlijk de territorialiteitsanspraken van de wettig erkende en verkozen regering van Kroatië zou moeten ondersteunen.

Vandaag grijpen Krajina-Serviërs vanuit Kroatië in, in Bosnië met vliegtuigen en zware wapens, waarvan zelfs een deel gestolen werden uit een VN-opslagplaats. Daardoor fungeren de VN-Blauwhelmen eigenlijk als garagisten die ingeleverde zware wapens mogen bewaren tot de Serviërs deze opnieuw nodig hebben.

De vrees dat de bezetters van de Kroatische Krajina morgen hun grondgebied verbinden met het bezette deel van Bosnië-Herzegowina is allerm minst denkbeeldig. Daardoor zouden de grenzen, die door een agressor werden uitgetekend, definitief worden, wat Kroatië dan weer niet kan dulden en waardoor het conflict zich bijna automatisch zou uitbreiden.

Mijn eerste vraag is dan ook: wanneer zal Europa reageren op de Servische agressie die manifest is in de Krajina en in de Baranja?

Een tweede vraag kan even concreet zijn. Vanuit de ruïnes in de nabijheid van Karlovac wezen Kroatische legitieme verkozen mandatarissen mij aan van waaruit scherpshutters voorbijgangers onder vuur plegen te nemen. Indien deze mandatarissen de plaats kennen waar deze scherpshutters zitten, dan kan het niet anders dan dat ook de militaire overheden deze plaatsen kennen. Waarom mogen VN-soldaten niet optreden wanneer zij dergelijke situaties vaststellen?

De operatie « vrede bewaren » is zinloos in een gebied waar nooit vrede heerste. Hier moet een operatie « vrede afdwingen » worden opgezet. De marges van de militairen moeten worden vergroot. Zij moeten gelijkwaardig en niet ondergeschikt zijn aan de pratende politici. Tenslotte zijn het de militairen die te velde de miserie meemaken, zoals meerdere briefschrijvers vanuit de Baranja mij reeds meldde, en zijn het de politici die vanuit de praat salons hun wensen dicteren.

Ik beperk mij bewust tot vragen die enkel de Krajina en de Baranja betreffen, omdat het mij niet mogelijk lijkt een alomvattend oordeel uit te spreken over het hele oorlogsgebied.

Ik meen enkel dat een signaal noodzakelijk is en dat het niet wordt gegeven door de huidige praters.

Indien de VN, de NAVO en Europa hun tanden zouden tonen in de Baranja en in de Krajina, dan zou dit een sterke signaalwaarde hebben tegenover de agressoren. Op het ogenblik echter is de realiteit dat men aan de Serviërs het signaal geeft dat zij telkens opnieuw maar moeten uittesten hoever zij te ver kunnen gaan.

Vlamingen toonden aan dat zij niet naar wapens grijpen om volkerenconflicten te beslechten. Zelfs toen hier een burgeroorlog dreigde omwille van de socialistische agressie ten tijde van de koningskwesie, ten tijde van de eenheidswet, weigerde Vlaanderen mensenlevens ondergeschikt te maken aan ideeën. Is het daarom echt niet mogelijk dat een Vlaams minister van Buitenlandse Zaken meer doet dan vaststellen, maar doet dan klerk spelen? Uw voorganger werd met een dergelijke ondefinieerbare houding reeds weggepromoveerd naar een internationale instelling. Van een nieuwe bezem verwachten wij echter nieuwe denksporen, misschien niet ten bate van de salonpraters, maar alleszins ten bate van de mensen die de hongerwinter tegemoet gaan. *(Applaus bij het Vlaams Blok.)*

De Voorzitter. — Het woord is aan Vice-Eerste minister Vandenbroucke.

De heer Vandenbroucke, Vice-Eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken. — Mijnheer de Voorzitter, ik kan niet genoeg onderstrepen hoezeer ik het eens ben met de heren Benker en Maertens over de buitengewoon zorgwekkende situatie in ex-Joegoslavië, wat betreft zowel de escalatie van het geweld als het respect voor de mensenrechten. Aan de basis daarvan ligt

natuurlijk de opvatting die zoëven nog werd verwoord door de heer Verreycken, namelijk dat «smeltkroezen van mensen niet kunnen marcheren». Het is precies die opvatting die tot geweld heeft geleid. Meer wens ik niet te zeggen over wat de heer Verreycken hier heeft verteld.

Men heeft verwezen naar mijn verklaring van gisteren in de Kamer van volksvertegenwoordigers met betrekking tot de analyse van de huidige situatie. Ik wens in de Senaat precies te herhalen wat ik daarover in de Kamer heb gezegd. Ik verontschuldig mij als dit een beetje lang uitvalt. Ik zal nadien antwoorden op de vragen die mij werden gesteld.

Comme je l'ai dit hier à la Chambre, l'historique des cinq années écoulées depuis la chute du mur de Berlin nous force à constater que la prévention et le contrôle des foyers de conflits régionaux et subrégionaux aux limites de l'Europe se sont révélés nettement plus difficiles que nous ne le supposions voici cinq ans. Il est vrai que nos solutions de «management» se sont bien vite révélées complètement insuffisantes d'abord pour prévenir le drame yougoslave, ensuite pour y mettre fin.

Certes — et j'insiste sur ce point — l'intégration européenne a réussi à éviter que ce conflit ne devienne une guerre européenne, voire une guerre mondiale. On l'oublie bien trop souvent et bien trop facilement quand on parle de «l'échec» de l'Europe en ancienne Yougoslavie. Que Sarajevo 1994 ne soit pas devenu Sarajevo 1914 est largement dû à l'Europe, aux liens toujours plus étroits qui se sont forgés entre les Etats membres de l'Union européenne au cours des quarante années écoulées. Ces liens et la solidarité entre les membres de l'Union européenne sont devenus beaucoup plus forts que la sympathie ou l'antipathie que l'un ou l'autre pourrait éprouver à l'égard des parties au conflit.

Nous avons donc évité «le pire», sans pour autant imposer une solution au conflit.

Pas plus qu'hier, je ne formulerai un jugement de fond sur les actions internationales à l'égard du conflit yougoslave, mais je consacrerai quelques instants à la question des instruments dont disposaient les Européens pour agir.

Au début, nous avons sans doute sous-estimé la profondeur, d'abord des crises puis des conflits. Nous étions, à l'époque, convaincus que l'Union pouvait, à elle seule, se charger de rétablir la paix en ancienne Yougoslavie. Nous avons bien vite dû constater que l'Union ne faisait pas le poids. Le temps aidant, l'Union fut probablement la première à formuler une analyse correcte de la situation. Elle fit remarquer qu'il s'agissait d'une guerre civile profondément enracinée dans le passé, nourrie par un immense arsenal d'armements et un réservoir de haine à l'avenant. Les instruments pour mener une politique basée sur cette analyse faisaient cependant défaut. Nos expériences en matière de maintien de la paix et d'aide humanitaire n'avaient jamais été combinées au sein de l'Union. Nos forces militaires étaient structurées en prévision d'une agression massive et déployées ailleurs au sein de l'Alliance.

Une Union européenne dont les membres avaient si clairement investi une partie de leurs capitaux en d'autres endroits ne pouvait que livrer la preuve de son impuissance. Aux yeux des parties yougoslaves, l'Union devait bien souvent faire figure de géant aux pieds d'argile. Pourtant, l'Union n'est pas restée inactive. Ses membres siégeant au Conseil de sécurité — la France, la Grande-Bretagne et la Belgique — ont pesé de tout leur poids afin d'obtenir l'engagement de l'Organisation des Nations unies, avec toute son expérience en matière de maintien de la paix et d'aide humanitaire. Non sans difficultés, mais finalement avec succès, les Trois ont réussi à atteler le Conseil de sécurité devant leur chariot.

Cyrus Vance, dépêché en tant que négociateur des Nations unies, a réussi à mettre fin à la guerre entre la Serbie et la Croatie et à placer les régions disputées sous contrôle d'une force de paix des Nations unies.

Depuis la conférence de Londres en août 1992, l'Union et les Nations unies ont réuni leurs forces face à la guerre civile en ancienne Yougoslavie. Lentement, mais sûrement, les moyens

déployés ont dû être renforcés. Sous l'impulsion des Etats-Unis, notamment, l'OTAN a fourni la force de frappe nécessaire au cas où des «zones de sécurité» ou des Casques bleus seraient menacés. Certains membres de l'Union prirent une part active dans cette opération de l'OTAN. Le réflexe de l'OTAN, les participations à la FORPRONU et le travail des observateurs de la MOCE n'ont pas simplifié la prise de décisions par les membres de l'Union et le couplage de plusieurs organisations n'a pas bénéficié à la cohérence militaire des opérations.

Les moyens militaires ne furent pas les seuls à être réunis. Quand, à la fin de la présidence belge, il devient évident que l'Union et les Nations unies, ensemble, ne faisant toujours pas le poids, on fit appel à une autre formule de négociation. Les Etats-Unis et la Russie furent invités par l'Union au sein d'un groupe de contact qui tenta de réunir toutes les grandes puissances derrière le plan de paix élaboré sous notre présidence.

Pendant un bref moment, nous eûmes l'illusion que cet assemblage de forces allait fonctionner. Milosevic accepta le plan. Karadzic, par contre, le refusa. Depuis, le groupe de contact poursuit son travail mais, comme l'a dit M. Maertens, sans l'énergie et l'unanimité d'antan.

Une conclusion s'impose: notre pays, seul, ne pourra pas vraiment agir de façon opérationnelle. C'est une illusion. Si les moyens de l'Union n'avaient pas été tellement dispersés, si nous n'avions pas dû emprunter autant de détours pour les réunir à nouveau, nous aurions pu augmenter les chances de l'Union de parvenir à un règlement de paix.

Ik ben hierbij even blijven stilstaan omdat wij er alle belang bij hebben uit deze hele episode een Europese conclusie te trekken.

Ik heb nog niet gesproken over de fundamentele problemen, maar wel over onze wijze van optreden.

Ik blijf het standpunt verdedigen dat een militaire oplossing volstrekt geen uitzicht biedt.

Mijnheer Verreycken, het idee dat men de Kroaten opnieuw een oorlog moet laten voeren met de Serven door de Baranja open te gooien, is waanzinnig en onverantwoord. Dit is pure oorlogstaal.

Alleen een oplossing waarover met alle partijen werd onderhandeld kan werkelijk uitzicht bieden op duurzame vrede. Dat is de reden waarom wij het wapenembargo hebben ingesteld, waarom wij bereid zijn geweest het mede af te dwingen ten aanzien van alle partijen en waarom wij van oordeel zijn dat de Verenigde Staten een volkomen foutief politiek signaal hebben gegeven door te zeggen dat zij dit embargo in de Adriatische Zee niet meer zullen afdwingen.

Ik wil duidelijk beklemtonen dat het wapenembargo inderdaad effect heeft gehad. Het was zeker niet perfect, maar degenen die mij hierover in de loop van de voorbije weken hebben ingelicht, hebben mij keer op keer verzekerd dat onder meer het Servische leger in Bosnië ontégensprekelijk in de problemen kwam ten gevolge van dit embargo. Daarom is het des te spijtiger dat signalen werden gegeven om het wapenembargo eventueel op te heffen.

Ik blijf denken dat de contactgroep moet proberen om zijn vredesplan niet alleen te handhaven, maar om het te verfijnen en er eventueel nieuwe voorstellen aan toe te voegen.

Tegelijkertijd hebben wij in deze optiek ingestemd met de riposten die werden georganiseerd door de NAVO — vanzelfsprekend in overleg met de UNO en UNPROFOR — op nieuwe Servische agressie in Bosnië tegen beschermde zones.

Tenslotte werd door de heer Maertens het probleem aangehaald van het onderhandelen met krijgsheren. Ook de heer Benker heeft hier uitvoerig bij stilgestaan.

Je comprends le désarroi de l'honorable membre devant le fait que nous soyons parfois amenés à négocier avec des chefs de guerre. Lors d'une interpellation précédente, mon prédécesseur a déjà eu l'occasion d'exposer pourquoi il est pratiquement impossible, voire dangereux pour les responsables concernés de s'adresser directement aux représentants civils et aux associations

pacifistes. Je souscris entièrement aux arguments développés à cette occasion. Je voudrais seulement ajouter que, quelle que soit notre répugnance, un accord ne peut malheureusement être mis en vigueur que par l'autorité au pouvoir.

En ce qui concerne notre aversion à l'égard de la purification ethnique et autres crimes de guerre, je crois que l'Union européenne et la Belgique ont saisi chaque occasion de l'examiner et saisiront toutes les opportunités futures. En fait, nous avons été bien au-delà en proposant et en instaurant un tribunal international pour les crimes de guerre en ex-Yougoslavie. Même s'il s'avère impossible de juger tous les criminels de guerre, ceux-ci doivent dès à présent savoir qu'ils sont dorénavant mis au ban de la communauté internationale et que, jamais, ils ne pourront quitter leur pays sans être appréhendés et poursuivis.

Ik besef ten volle dat dit slechts een gedeeltelijk antwoord is op alle vragen die werden gesteld.

Mijnheer Maertens, ik ben op het ogenblik niet in staat uw precieze vragen te beantwoorden, maar ik heb ze wel genoteerd.

Wij worden vandaag in Bosnië-Herzegovina, rond Bihac, geconfronteerd met een zeer dramatische en zorgwekkende situatie. Ik volg deze situatie van dag tot dag, van uur tot uur, vanuit de zorg voor de veiligheid van onze mensen, vanuit de fundamentele bekommernis om een onderhandelde vrede mogelijk te maken, om het de partijen in het conflict duidelijk te maken dat militaire escalatie onaanvaardbaar is, in de hoop dat er uitzicht komt op beterschap.

Ik kan vandaag daarover geen optimistische boodschap brengen, maar ik deel uw bewogenheid volkomen. Ik denk inderdaad dat een samenleving in Europa er een moet kunnen zijn waar mensen van een verschillende culturele en etnische achtergrond door elkaar wonen. Zo niet, zullen we niet alleen de hel van Sarajevo en de hel van Bihac, maar nog vele andere dergelijke drama's beleven. *(Applaus.)*

M. le Président. — La parole est à l'interpellateur.

M. Benker (Ecolo). — Monsieur le Président, le ministre déclare que l'intégration européenne a permis d'éviter l'extension du conflit au continent européen, voire au monde entier. Il n'en reste pas moins que, sur le terrain, la guerre se poursuit et même s'amplifie. En outre, il existe d'autres foyers potentiellement explosifs, en Macédoine et au Kosovo, par exemple.

Comment réagira la Communauté européenne en cas de revirement de la Russie, de l'Ukraine, de la Turquie ou d'autres pays encore ? Le risque d'être entraînés dans une guerre européenne, ou même mondiale, subsiste. N'oublions pas l'appel à la guerre totale lancé par M. Karadzic. Nous avons déjà entendu semblable appel, dans d'autres circonstances, il y a cinquante ans.

Vos propos, monsieur le Vice-Premier ministre, étaient prévisibles dans la mesure où nous interpellons le Gouvernement sur ce problème préoccupant depuis trois ans. En ce qui me concerne, je suis certainement l'auteur de plus de dix interpellations sur le sujet.

Certes, la Belgique seule ne peut agir. Néanmoins, notre pays pourrait prendre des initiatives. A cet égard, force est de constater qu'aucun résultat concret n'a été obtenu durant la présidence belge du Conseil des ministres européens. L'Europe rejette toute solution à caractère militaire mais ses responsables se sont limités jusqu'à présent à discuter avec les chefs de guerre.

Je me souviens des paroles prononcées par un prêtre des environs de Zenica : « Mais ce sont tous des petits Hitler, ces gens qui nous commandent ! Peu importe le pays dans lequel ils se trouvent. »

Dès lors, soyons logiques : si nous refusons la solution militaire, n'ayons pas comme seuls interlocuteurs les chefs de guerre. Prenons également contact avec les représentants de la société civile qui, acceptant le danger que cela représente, nous le demandent et veulent être entendus par la communauté internationale. C'est la raison pour laquelle ils sollicitent des rencontres avec nous, parlementaires d'un petit pays. Ils veulent que nous fassions entendre notre voix dans la presse, locale et internationale, mais cette démarche ne donne pas toujours des résultats. Par consé-

quent, nous souhaitons que vous qui, en tant que ministre, avez des pouvoirs beaucoup plus importants que nous, preniez également contact avec ces associations.

En ce qui concerne le tribunal international, qui devra comparaître ? Comme d'habitude, le troisième sous-fifre ! A l'instar de ce qui s'est passé en Allemagne, les grands responsables ne seront pas inquiétés. Or, certains sont venus en Belgique. Voici quelques mois, un général s'est rendu à Liège sans que nous n'intervenions. Heureusement, serais-je tenté de dire, ses gardes du corps l'ont eux-mêmes éliminé...

Quant à l'embargo relatif aux armes, il a été — il faut le reconnaître — particulièrement mal appliqué. Dernièrement, j'ai relevé des chiffres effrayants dans la presse anglaise et même dans des journaux croates de l'opposition. La valeur totale des armes fournies à la Serbie par différents pays est de 630 millions de dollars. On se demande comment les dirigeants se procurent cet argent ! Les montants sont du même ordre en ce qui concerne la Croatie et la Bosnie. Certains pays tels que la Chine, la Turquie et la Slovaquie vendent des armes aux trois belligérants. Selon Roman Herzog, le président allemand que j'avais interrogé à l'époque à ce sujet, armer la Croatie avec des engins particulièrement performants a peut-être empêché les incessantes attaques qu'elle essuyait de la Serbie. Que se serait-il passé si l'on avait armé les forces bosniaques ? A l'issue de cette interpellation, il reste plus de questions ouvertes que de questions avec réponse. *(Applaudissements.)*

De Voorzitter. — Tot besluit van deze interpellatie heb ik twee moties ontvangen.

De eerste, ingediend door de heren Maertens, Desmedt, Lozie, Vandenhoute en mevrouw Maes, luidt :

« De Senaat,

Gehoord de interpellatie van senator Joseph Benker tot de Vice-Eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken, de heer Vandenbroucke, over de situatie in ex-Yougoslavië, en het antwoord van de Vice-Eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken,

Overwegende dat de Regering bereid is bijzondere inspanningen te doen om de burgeroorlog in Bosnië-Herzegovina te helpen beëindigen door het versterken van de democratische krachten,

Verzoekt de Regering,

— Zich duidelijk uit te spreken tegen een ethnische opdeling van Bosnië-Herzegovina,

— De inspanningen te verhogen om tot een vreedzame oplossing van het conflict te komen,

— De nodige middelen ter beschikking te stellen om de vrije en democratische media te steunen die een multiculturele oplossing voor het conflict voorstaan,

— Alles in het werk te stellen om een aftocht van UNPROFOR te verhinderen,

— Aan de Europese Commissie voor te stellen het mandaat van de ECMM waarnemers uit te breiden tot de coördinatie van de humanitaire hulp,

— Bij de heer Radovan Karadzic aan te dringen de schrijver Vladimir Srebrov, die om politieke redenen wordt vastgehouden, uit de gevangenis te ontslaan. »

La seconde, déposée par MM. Wintgens, Erdman et De Roo, est rédigée comme suit :

« Le Sénat,

Ayant entendu l'interpellation de M. Benker et la réponse du ministre des Affaires étrangères,

Passe à l'ordre du jour. »

« De Senaat,

Gehoord de interpellatie van de heer Benker en het antwoord van de minister van Buitenlandse Zaken,

Gaat over tot de orde van de dag. »

Nous procéderons ultérieurement au vote sur la motion pure et simple, qui bénéficie de la priorité.

Wij stemmen later over de eenvoudige motie, die de voorrang heeft.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

ORDRE DES TRAVAUX

De Voorzitter. — Dames en heren, aangezien de minister van Binnenlandse Zaken tot ten minste 19 uur in de Kamer van volksvertegenwoordigers weerhouden is, zullen wij de interpellatie van de heer Lozie en de daarop aansluitende vraag van de heer Pataer over het zogenaamde evaluatiesysteem, gehanteerd door de heer Bossuyt, Commissaris-generaal voor de vluchtelingen en staatslozen, tot een latere vergadering uitstellen.

Is de Senaat het hiermee eens?

Le Sénat est-il d'accord? (*Assentiment.*)

Dan is hiertoe besloten.

Il en sera donc ainsi.

PROPOSITION DE LOI — VOORSTEL VAN WET

Dépôt — Indiening

M. le Président. — M. Hatry a déposé une proposition de loi modifiant la loi du 8 décembre 1992 relative à la protection de la vie privée à l'égard des traitements de données à caractère personnel.

De heer Hatry heeft ingediend een voorstel van wet tot wijziging van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens.

Cette proposition de loi sera traduite, imprimée et distribuée.

Dit voorstel van wet zal worden vertaald, gedrukt en rondgedeeld.

Il sera statué ultérieurement sur la prise en considération.

Over de inoverwegingneming zal later worden beslist.

Dames en heren, onze agenda voor vandaag is afgewerkt.

Notre ordre du jour est ainsi épuisé.

De Senaat vergadert opnieuw op donderdag 1 december 1994 om 10 uur.

Le Sénat se réunira le jeudi 1er décembre 1994 à 10 heures.

De vergadering is gesloten.

La séance est levée.

(*De vergadering wordt gesloten om 18 h 20 m.*)

(*La séance est levée à 18 h 20 m.*)

